

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationvm De Censuris In Commvni,
Excommunicatione, Svspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

Sectio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

SECTIO I.

Virum, Contrahatur irregularitas per indebitam baptismi susceptionem.

Duplex est usus sacramenti, passivus, scilicet, & actiuus: & de utroque dicemus. Prima ergo assertio sit. Per iteratam receptionem baptismi irregularitatem incurri. De hac relate dixi, in tom. 3. Disp. 31. Sect. 6. ubi ostendi, hanc irregularitatem esse in iure expressam, & non incurri nisi intercedat delictum, ideoque excusari quoties propter ignorantiam, & bonam fidem culpa excusatur, quod etiam nunc verum censeo, licet oppositum teneat, Maiol. libr. 3. cap. 14. quia nullum assertum in quo talis irregularitas sine culpa sit satis expressa. Addidi etiam, quando quis ita permittit exterius se iterum baptizari, ut non habeat intentionem suscipiendi sacramentum, sed solum se liberandi ab aliquo timore, vel aliquid simile, non incurrere hanc poenam, siue aliqui peccet in ea permissione, siue non, quia illa non est formalis rebaptizatio ex parte recipientis cum tali intentione: poena autem illa restringenda est ad formalem rebaptizationem, sicut poena imposita heretico ipso iure, restringitur ad formalem hereticum exteriorem, id est, qui ita exterius significat se negare fidem, ut interius etiam neget. Quo fit ut multo minus incurratur hac irregularitas, quoties quis recipit secundum baptismum sub intentione conditionata, si fortasse prior baptismus validus non fuit, etiam si contingat id fieri imprudenter, & sine sufficienti ratione dubitandi, ac denique cum graui culpa. Nam hac culpa, vel est diuersae rationis ab illa, quae est in formali rebaptismo, vel est ita imperfecta in illo ordine, ut simpliciter non possit dicere baptizatio: nam illa conditio, posita in intentione tollit animum & spiritum rebaptizationis. Denique hinc constat, irregularitatem hanc non esse impositam propter veram susceptionem alicuius sacramenti inique factam, nam ille secundus baptismus, per cuius susceptionem contrahitur haec irregularitas, non est sacramentum, tamen quia est in iniuriam prioris baptismi, & fidei, ideo huic crimini adiuncta est talis irregularitas.

Ex quo obiter colligitur, si quis saepius rebaptizetur, saepius incurrere hanc irregularitatem, quia quoties multiplicatur culpa, propter quam iure ipso imponitur poena, toties incurritur similis poena, ut tractando de Censuris diximus. Et declarari potest, quia si quis post primam rebaptizationem poenitentiam agens, & irregularitatis dispensationem obtineret, postea vero in simile crimen laberetur, iterum etiam irregularitatem contraheret, quia vere violat legem, per quam talis poena ipso facto imponitur, nam rebaptizatio non dicit tantum secundam baptismi acceptionem, sed tertiam, & quartam & in quocunque numero post primam. Ergo, etiam si prima irregularitas non fuisset ablata, contraheretur secunda, quia non repugnat habere simul duas censuras vel impedimenta solo numero diuersa ex causis distinctis. E contrario vero infero ex dictis, si contingat aliquem erronea conscientia rebaptizari, putans vere fuisse antea baptizatum, postea vero constet vel omnino non fuisse antea baptizatum, vel ex aliquo defectu essentiali primam baptismum fuisse nullum, illum non esse irregularem, quia nunquam secundo baptizatus est: quia donec sit verus baptismus vere receptus, non potest esse in re ipsa iteratio baptismi: ergo nec poena eius. Nec refert quod quis habuerit animum rebaptismi: quia ille processit tunc ex conscientiae erronea, & in effectu non habuit verum actum externum sibi conformem.

Prima conclusio.

Maiolus restrictus. Coroll. 1.

Coroll. 2.

Coroll. 3.

Coroll. 4.

Coroll. 5.

quo Episcopis dispensare hoc modo in irregularitate, nullibi enim extat tale ius: ergo est sufficiens illa dispensatio. Et hinc constituitur differentia inter excommunicationem, & irregularitatem: quia iure Ecclesiastico declaratum est, Episcopum non posse absolueri a censura per actiones excommunicationi contrarias, ut supra suo loco vidimus, quod non est circa dispensationem in irregularitate declaratum. Addit nihilominus Nauarrus, sententiam hanc procedere in foro conscientiae, non vero in foro exteriori. In quo censet constituendam etiam esse differentiam inter Papam & inferiores Episcopos. Et reddit rationem, quia dispensatio à Summo Pontifice data sine causa, est valida, non vero data ab Episcopo. Sed haec ratio solum concludit, quoad alias constituit Episcopum non habuisse legitimam causam dispensandi, vel illam ignorasse, aut non considerasse, talem dispensationem non valere, quod verum existimo. Si autem oppositum constituit, non video cur talis dispensatio sit reicienda, etiam in foro exteriori. Solum ergo videtur posse constitui differentia inter forum internum, & externum, in hoc, quod in interno sufficit, ut non constet de causae defectu, quia subditus praesumit superiorem recte agere: in externo necessarium erit causam probare, si res in examen afferatur, ut latius tractat idem Nauarrus, in cap. Si quando, de Rescriptis, excep. 10. numer. 3. & alia de hac tacita dispensatione, quae minus practica & moralia sunt, videri posse in Maiolo supra num. 8. & 9.

DISPUTATIO XLII.

De Irregularitate contracta ex aliquo delicto circa usum sacramentorum.

Explicata doctrina communis, descendimus ad singulas irregularitates, quae variis modis distribui solent. Quidam illas reuocant ad tria membra, scilicet ratione delicti, ratione sacramenti, aut ex defectu, sub quibus varia membra distinguunt, ut videre licet in Soto dist. 25. quaest. 1. art. secund. Alij diuidunt in quinque membra, scilicet, ex defectu animae, & corporis, ex defectu lenitatis, & sacramenti, & ex delicto, ut videre est in Nauarrus, numer. 192. Alij vel reiciunt irregularitatem ex defectu animae, vel tantum constituunt vnam speciem ex defectu personae siue illa sit corporis, siue animae, quod postea examinandum est. Alij omnem irregularitatem dicunt esse ex defectu alicuius boni, unde iuxta quatuor bonorum genera, animae, corporis, famae, & fortunae, non incommode in quatuor species partiuntur, & sub defectibus animae, delicta, & nonnullos defectus, quin peccata non sunt, comprehendunt. Sed quia in ordine ad doctrinam moralem magis differunt duo genera irregularitatum ex delicto, vel sine illo, ideo hac partitione uti visum est, & prius dicere de irregularitatibus ex delicto, quas ad tria capita reuocabimus. Primum erit de peccatis commissis contra ordines. Secundum de aliis grauioribus vitiis. Tertium erit speciale de homicidio propter peculiarem illius rationem.

Fr. Suarez tom. 5.

Kkk

Dico

Concl. 3.

Exceptio
verbalis
receptio
Maiol.

Dico secundo, Extra rebaptizationem non contrahitur irregularitas per suspensionem baptismi cum quacumque culpa, dummodo à Catholico ministro accipiatur. Probatur, quia nullus alius est in iure expressus, solum oportet examinare nonnullas exceptiones. Prima est de suscipiente sicte baptismum, quem manere irregularem affirmat Maiolus libr. 3. cap. 7. Sed non ostendit ius, nec videtur ratione subsistere: quia ut loquitur de fictione contraria valori baptismi, vel tantum effectui eius. De priori non potest verificari illa sententia, quia sic baptizatus non manet baptizatus, non ergo manet irregularis, sed iam incapax ordinum sicut antea erat. Nec potest perfecte recedere à tali fictione, donec iterum vere ac legitime impeditur manebit propter prius delictum, quia neque in iure lata est, neque in eo statu erat capax irregularitatis, sicut neque ordinis. Si vero loquatur de altera fictione, & de propria irregularitate, ut plane loquitur, quia negat tolli per poenitentiam oportet ut ostendat ius in quo sit expressa: nam impedimentum quod per poenitentiam non auferitur, & naturale non est, sed legale; admitti non debet, nisi fuerit in iure expressum.

Maiol. lib.
sectio.

Solutur.

Sed obicit, nam qui differt baptismum usque ad mortis periculum, & tunc quasi necessitate compellitur baptizatur, sic irregularis: ergo multo magis qui sicte baptizatur. Antecedens patet ex Concilio Neocesariensi. cap. 12. & habetur in cap. 1. d. 57. Consequentia vero probatur, quia maiorem facit iniuriam sacramento qui sicte illud recipit, quam qui in necessitate illud digne accipit. Respondetur primo negando consequentiam, quia, ut dixi, argumentum à simili in hac materia nullum est. Et potest facile assignari diversitas rationis: nam in eo casu non repellitur quis ab ordinatione propter indignam baptismi suspensionem, sed propterea quod inde hominis sic baptizati non videtur fuisse voluntaria, sed ex necessitate, ut in eodem textu dicitur: est autem inconueniens, ut is, de cuius vera fide dubitatur, ad clericatum admittatur; quæ ratio non habet locum in quacunque indigna suspensione baptismi propter aliquod peccatum ad mores, & non ad fidem pertinens. Neque in hoc apparet maior ratio de indigne suscipiente baptismum, quam de indigne suscipiente absolutionem, aut Eucharistiam.

2. Exceptio
Cap. 1. 37. d.

Euseb.

Antonin.
Syluest.

Ex illo vero antecedente sumi videtur secunda exceptio, scilicet quando receptio sit in articulo mortis ex necessitate. Hæc enim ex dicto text. videtur sufficienter probari; nam similiter prohibetur ordinatio hominis sic baptizati illis verbis, *Ordinari non debet*. Confirmatur ex Cornelio Papa Epist. ad Fabium apud Eusebium libr. 6. Historie capit. 32. ubi refert Novatum fuisse sic baptizatum, & quendam Episcopum maxime desiderasse illum ordinare. Quoniam (inquit) nimis licebat quemquam in lecto propter morbum baptizatum, sicut huius contigerat in clerico assumi. Vnde hunc casum admittunt Anton. 3. p. tit. 18. c. 6. §. 2. Angel. nu. 55. Syluest. qu. 21. & negari non potest, quia plane est in iure expressus. Non tamen videtur esse formaliter propter culpam, sed propter modum suscipiendi in necessitate ægritudinis, & propter quandam imperfectam fidei, & conversationis suspensionem, minoremque Ecclesiæ satisfactionem, quæ inde generatur: licet fortasse dilatio culpabilis non præcesserit, sed per occasionem aliam acciderit, & ita in textu nulla sit mentio culpe, licet Glossa aliud sentiat, sed occasionis, seu necessitatis. Vnde posset hæc irregularitas reduci ad eam, quæ est Neophytorum, de qua supra licet in ea specie sit (ut ita dicam) qualificata; habetque locum in adultis, nam infantes nec culpæ, nec illius suspensionis, vel infamiae sunt capaces, ut recte Glossa notavit.

Additur vero in eodem cap. 1. in duobus casibus posse hunc ordinari. Primo si purgaverit suspicionem per ostensionem fidei, & religionis. Secundo si necessitas ministrorum urgeat. Quæri autem potest, an requiratur in his casibus dispensatio, & à quo danda sit. Glossa ibi significat non esse necessariam dispensationem, præsertim in priori casu, quia per sequens factum eliditur præcedens præsumptio, & quia in textu non fit mentio dispensationis. Sed hoc nimium videtur, quia illa præsumptio, vel suspicio, cum sit iuris, debet etiam iuridice tolli. Alij ergo requirunt dispensationem Summi Pontificis, ut Maiolus supra cap. 8. Sed hoc etiam est nimium: quia alias superflua erat illa declaratio: item quia si Episcopi prohibentur ibi ordinare talem personam ita etiam conceditur pro illis casibus. Dico ergo necessariam esse, & sufficere dispensationem Episcopi, hunc esse sensum illius limitationis, ut notant ibi Turrecremata & alij. Antonius, Syluester, & Angelus supra. Sed quæres rursus, an veraque causa simul requiratur, vel singule per se sufficiant. Maiolus supra utramque requirit: Glossa vero & clarius Turrecremata quamlibet per se putant sufficere, quia in textu Gratiani diiunctive legitur, aut: quamvis in Voto Conciliorum varia sit lectio. Et de prima quidē non dubito quin per se sufficiat: nam cum impedimentum hoc fundetur in præsumptione, ablatio præsumptionis est sufficiens ratio tollendi illud. De posteriori autem potest esse nonnullum dubium: quia Ecclesia debet habere satisfactionem de dignitate personæ, quæ ordinatur. Dico tamen tantum esse posse, ut sufficiat: quia hæc suspicio, quæ ex tali baptismi nascitur, non est tam vehemens, quin propter aliam urgentem causam maxime pertinentem ad commune bonum, possit deponi: huiusmodi autem causa est hominum raritas, quia clericorum ordinatio est maxime necessaria communi bono. Et ideo in multis aliis casibus censetur sufficiens causa dispensandi, ut patet ex textibus quos Glossa ididem refert.

Quæret vero ulterius aliquis, an hæc irregularitas extendenda sit ad omnes alios casus, in quibus aliquis necessitate compellitur baptizatur, ut per vim vel metum, quæ non excludat voluntatem baptismi (alias nullus esset locus irregularitatis) sed reddat minus liberum, & voluntarium. Tunc ergo est dubium an cum tali baptismi inducatur irregularitas, quia de hoc non habemus ius expressum, & argumentum à simili ex prædicta lege Concilij Neocesariensis inualidum est. In contrarium vero est, quia hoc non videtur argumentum à simili, sed ex identitate rationis: nam illa lex non fundatur in speciali ratione ægritudinis, sed formaliter in ratione necessitatis, quæ eadem vel maior est in consensu per vim & metum extorto: ergo, considerata formali decisione illius textus, comprehendit etiam hunc casum. Atque ita sentit Maiol. capit. 10. cuius opinio quoad hanc partem videtur mihi satisfactoria. Et quidem experientia ipsa docet non expedire ordinare homines sic baptizatos, quia maxime inconstantes in fide inveniuntur, adeo ut non solum ipsi, sed etiam filij, & nepotes eorum cum eis educati, & ab eis instructi, eandem inconstantiam participare inveniuntur, etiam post multas generationes.

Ultimo extendit Maiol. supra ca. 9. exceptionem hanc, vel certe ponit tertiam generalem de receptione baptismi post culpabilem dilationem, dicit enim solam moram culpabilem, seu dilationem minimam in suscipiendo baptismi inducere irregularitatem, etiam si baptismus postea ante ægritudinem suscipiatur. Et non affert aliud ius præter dictum Concil. Neocesariense, quod ita intelligi dicitur à Glossa & Doctoribus. Sed profecto Glossa idcirco non dicit, nec Doctores, quos ego viderim, suntque non

non pauci. Nec est consentaneum textui, quia de dilatione nec verbum habet, sed solum de agitudine, & ratio, quam subdit, & supra explicata est, non habet locum in dilatione, si necessitas excludatur. Ratio autē, quam ille autor excogitavit, scilicet quia qui sic suscipit baptismum, praesumitur hoc facere, ut habeat maiorem peccandi licentiam, & negligere propriam salutem, & consequenter ad baptismum in peccato accedere. Hæc inquam ratio & per se insufficientis est sine iure, & ad fundamentū tale ius parum vrgens: nam licet dilatio baptismi signum esse possit licentioris vitæ: tamen hic ipse accessus ad baptismum est efficacia signum mutationis vitæ, potiusque indicat veram conversionem, & mutationem, quam oppositum: nō ergo sufficit dilatio, si postea mere libere baptismus suscipiatur: quia tunc non habet locum ius illud & aliud non inuenitur.

Quarta exceptio ponitur, si quis in loco ubi peregrinatur, & est incognitus, baptizatus est. De quo extat canon. 24. Concil. Elibertini, & apud Gratianum, cap. Omnes, 98. dist. Omnes, inquit, qui peregre seu in peregrinatione fuerint baptizati, eo quod eorum nomen sit cognita vita, placuit ad clerum non esse promouendos in alienis prouinciis. Ex his tamen verbis constat in primis hoc impedimentum non incurriratione baptismatis, sed ob ignorantiam vitæ, vel morum hominis sic baptizati: sape enim mores, qui baptismum praecesserunt, tam prauī esse possunt, ut impediant legitimam ordinum susceptionem, donec de eorum emendatione sufficienti experimento constet. Fieri etiam potest, ut talis homo rebaptizatus sit, vel alias irregularitates habeat, quæ post baptismum manent: & ideo donec tale dubium, vel suspicio tollatur, non admittitur talis persona ad ordines. Dices, hoc dubium esse mere negatiuum, in quo omnis, qui non probatur nocens, innocens est. Respondetur hoc esse verum quoad priuatam æstimationem, & bonam de proximo opinionem; & quoad hoc ut nullum malum, vel penā ei inferatur, non tamen ut alicui sacrum ministerium committatur, vel aliud simile munus, aut officium: & ideo iuxta Ecclesiæ consuetudinem antiquam, nemo admittitur ad ordines, nisi post accuratā inquisitionem, & testimonia vitæ illius, ut habetur in Concilio Carthaginensi. 4. capit. 22. & apud Cyprianum Epistol. 33. sumiturque ex Leone Papa Epistol. 87. Adde præterea, in eo casu non esse dubium omnino negatiuum, quia ille modus baptismi in peregrino loco præbet aliquam suspicionem ignorantie vitæ, præsertim cum quis velit in alieno loco, ubi incognitus est, ordinari: Propter quod peregrini in vniuersum prohibentur ordinari in alieno loco, si ne sufficienti testimonio, capitulo. Inter, de Clericis peregrinis. Concilio Tridentini. sess. 23. capit. 8. de Reformatione. & ubi dubium augeat propter loci suspensionem, maius testimonium, maiorque cautio postulat, ut ex Syluestro, Anastasio, & Gregorio refert Gratianus in tribus capitulis, dist. 98. Constat igitur hanc non esse irregularitatem propriam baptismi, sed reduci ad infamiam, seu dubiam famam.

Vnde fit, ut nec sit vniuersalis quoad loca, sed ubi fuerit tale dubium, propter quod in canone additur, In alienis prouinciis. Neque etiam quoad tempora, quia exhibitio, vel comparatio bonæ vitæ testimonio, & ablato dubio, cessat impedimentum.

Quinta exceptio est, quando de alicuius baptismi dubitatur, nam stante illo dubio, ad ordines admittendus nemo est. Sumitur ex capit. Placuit de Infantibus, de Consecrat. dist. 4. quatenus dicit, cum, qui non probatur baptizatus certo testimonio, pro non baptizato habendum esse, quia de eius baptismi dubitatur. In eo ergo casu non poterit quis cum tali impedimento ad ordines promoueri. Illa vero non est specialis irregularitas aliquo iure lata, null.

Fr. Suarez tom. 5.

lum enim extat: sed est quædam prohibitio ex natura rei, nam in re tam graui non debet quis operari cum tali dubio; maxime cum res possit vergere in graue damnum aliorum. Deinde reducitur ad generale impedimentum ex famā dubia ortum. Nā si dubium procedens de dignitate personæ impedit ordines multo magis id faciat dubium de capacitāte personæ: Imo potest hoc reduci ad impedimentum incapacitatis, quam irregularitatis. Quando autem hoc dubium sufficiens sit, sumi potest ex his quæ in 3. Tom. disput. 22. Sect. 2. tractauit: nam illud dubium, quod fuerit sufficiens, ut possit aliquis sub conditione rebaptizari, sufficit etiam ut non possit ordinari, donec vel tale dubium tollatur, vel baptismus iterum suscipiatur: dubium autem, quod adeo est leue, ut iteratam susceptionem baptismi sub conditione licitam non reddat, neque susceptionem ordinum impedire poterit, quia primum vere constituit rem moraliter dubiam, non vero secundum.

Sexta exceptio est de his, qui baptizantur ab hæreticis, quos eo ipso esse impeditos ad ordines suscipiendos, colligitur ex capit. Ventum est, quæ. 1. ubi Innocentius 1. ait legem Ecclesiasticam esse, ex his, qui ab hæreticis veniunt, & ibi baptizati sunt, neque in clericali honore, vel exiguū subrogare. Idem habetur ex capit. Qui in qualibet, 1. quæst. 8. Hoc autem impedimentum multis rationibus potuit imponi. Prima est in odium talis ministri hæretici baptizantis: atque hoc modo interpretatur hanc irregularitatem Maiol. libr. secund. capit. 12. citatque prædicta iura, in quibus nullum verbum est, quo hæc ratio insinuetur. Inde tamen infert, baptizatos ab hæreticis, etiam in infantia, manere irregulares, ita ut peruenientes ad ætatem adultam sine dispensatione ordinari non possint, quamuis talis dispensatio magna facilitate eis concedi debeat, cum adultis nunquam, vel raro concedenda sit: citatque in hanc sententiam Gloss. in capit. Placuit, 1. quæst. 4. fauentque generalia verba textus in dicto c. Qui in qualibet ætate, &c. Nihilominus censo per se loquendo omnes, qui ante usum rationis baptizantur ab hæreticis, non manere irregulares. Ita enim habetur expresse in dict. capit. Placuit, & in capit. Qui apud 1. q. 4. tit. 1. Et hoc potius tenuit Gloss. ibi, & in d. capit. In qualibet ætate, ubi addit limitationem, in qualibet ætate adultæ, vel discretionis. Et declaratur, nam cum hæc iura videantur opposita, ita sunt concilianda, ut rigor temperetur, & amplietur fauor, quantum verba textui patiuntur, sed hæc expolitio & conciliatio fauorabiliore est, & magis accommodata propriæ legum. Nam priora decreta dicunt, infantem baptizatum ab hæretico posse ordinari: quod si subintelligamus posse ex dispensatione, friuola facimus illa decreta, quia hoc per se notum erat, præterquam quod posse, absolute non est posse ex dispensatione: & præterea, quia verba textus sunt Non impedit, non debet impedire. Melius ergo intelligitur, in alio textu esse sermonem de ætate adulta, quia cum sit lex pœnalis, optime refertur ad eos qui sunt capaces culpæ. Quod satis etiam insinuant verba illa, Quibus satis esse debet, quod in Catholicorum numero sunt recepti. Hæc enim verba indicant rigorem & indignationem in eos, qui crimen hæresis admiserant, vel voluntarie cum hæreticis communicauerant.

Vnde nec dicendum est priora decreta fuisse abrogata per dictum capitulum, Qui in qualibet, quod editum fuit à Felice III. cum Concilio Romano: Hoc, inquam admittendum non est, quia ubi leges possunt conciliari non est admittenda derogatio, præsertim cum non sit expressa, & priora decreta sine etiam autoritate Romani Pontificis confirmata, ut ex gestis Africanæ Concilij constat. Addunt vero aliqui limitationem, nisi infans baptizatus ab hæretico, postea in ætate adulta consenterit in illius hæresim. Ita refert Turrecremata dict. capit. Placuit, qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Qui de

Obiectio soluitur.

Conc. Car. Cyprian. Leo Papa.

Conc. Trid.

5. Exceptio.

6. Exceptio.

Ca. Ventum.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

Ca. Qui in.

qualibet.

SECTIO II.

Verum, per indebitam alterius sacramenti susceptionem extra ordinem incurritur irregularitas.

Voniam de sacramento ordinis specialiter dicendum est, ideo de exteris specialis statuitur regula. Per nullius sacramenti susceptionem, quantumvis indignam & peccaminosam, contrahi irregularitatem ratione delicti. Probatur primo, quia nulla talis irregularitas est iniure expressa. Secundo declaratur ratione, quia tribus modis contingit susceptionem sacramenti esse indebitam: primo quia recipitur sacramentum cum obice ad effectum eius, quæ culpa adeo est vniuersalis & communis, vt non fuerit expediens propter illam irregularitatem imponi. Secundo modo peccatur suscipiendo sacramentum contra specialem prohibitionem Ecclesiasticam per censuras, & de hoc habemus expressum ius, per solam susceptionem sacramenti contra censuram, non incurri irregularitatem, in cap. *Si celebrat*, de Cleric. excommunicat. min. vbi dicitur, qui minori excommunicatione ligatus est irregularis non fieri, quia non a collatione, sed a sola perceptione sacramentorum est remotus. Quæ ratio manifeste supponit, solam preceptionem sacramenti, quantumcumque sit per censuram prohibita, non esse sufficiens rationem irregularitatis, iuxta dispositionem iuris, vt in superioribus late tractatum est. Tercio modo peccatur suscipiendo sacramentum contra debitum ritum eius, siue essentialium, siue accidentalem; & de hoc genere culpe in prædictis sacramentis nihil est in iure dispositum quoad irregularitatis penam, quia hic defectus magis punitur in ministrante, quam in recipiente.

Tercio ostenditur proposita regula inductione facta in quinque sacramentis. Primum est Confirmatio, de qua solum potest dubitari an per iteratam susceptionem eius incurritur irregularitas: nam id affirmant Nauarrus cap. 27, numer. 247, & Maiolus lib. 3, cap. 15, qui alios refert, & dicit esse communem Canonistarum cum Glossa, in cap. *Distum est*, de cõf. dist. 5, per textum ibi, sed de hac re dictum est in 3. tom. Disp. 38, sect. 1, vbi sententiam contrariam probabiliorē censui, cum Scoto, Couarru. Palud. & alijs, quia nullo iure fertur hæc irregularitas, & argumentum à simili non sufficit. Secundum sacramentum est Eucharistia, circa quod solum est aduertendum, sæpe in hoc sacramento coniunctam esse actionem cum receptione, vt in celebrantibus, & tunc indigno vsu illius sacramenti aliquando adiuncta est irregularitas, ideoque distinguere oportet rationem formalem propter quam est adiuncta, ponitur enim propter indignum ministerium, non propter susceptionem, argumento dicti cap. *Si celebrat*, quod latius patebit ex dicendis sectione quarta. Vbi autem re ipsa separatur susceptio à ministerio, nunquam habet in iure adiunctam irregularitatem.

Tertium sacramentum est penitentia, circa cuius vtum, si præcise ratio sacramenti spectetur, clarum est non inducere irregularitatem, aliquando tamen in iure, qui sunt in actione penitentia, ab ordinem susceptione excluduntur, vt patet ex cap. *Ex penitentibus*, distinct. 50, cum alijs similibus. Illa autem decreta loquuntur de solenni penitentia, quæ olim in Ecclesia fiebat, vt omnes expolitores, & Summistæ docent. De qua penitentia, & irregularitate illi annexa multa scribit Maiolus libro tertio de Irregularitate, capitulo 1° secundo, Augustinus.

qui de hoc nihil definit. Fauere tamē videntur huic sententiæ verba illa cap. *Quidquid*. Postquam ad ætatem rationis capacem peruenerunt, agnita veritate falsitatem eorum abhorrentes, ad Ecclesiam Dei Catholicam recepti sunt. Sed ibi non postulatur vt postquam huiusmodi peruenerunt ad ætatem adultam, nunquam consenserint erroribus eorum, inter quos geniti, & educati fuerint, hoc enim, moraliter loquendo, impossibile est: sed postulatur solum, vt tandem aliquando agnita veritate, errores deserant, & ad Ecclesiam conuertantur. Quapropter non censeo esse necessariam illam limitationem quoad hæc irregularitatem, nam de alia, quæ incurritur ex peccato heretico, postea dicemus.

Alia ergo ratio huius irregularitatis esse potest dubitatio, quæ de veritate baptismi ab hæretico collatæ sæpius habetur, & iuxta hanc rationem irregularitas hæc non est distincta ab alia paulo antea tractata de dubio baptismo: sed continet tantum specialem quandam rationem, ex qua potest oriri tale dubium. Sed non existimo esse hoc fundamentum illius irregularitatem. Primo, quia in iure ponitur, vt specialis & distincta ab alia. Secundo, quia hæc ratio tam in infantibus, quam in adultis locum habet. Tercio, quia hoc dubium non semper interuenit in baptismo ab hæretico dato. Et quando reuera subest tale dubium, non tantum impedit ordines, sed etiam omnia alia sacramenta, & propria munera hominis Christiani, quia talis homo non admittitur ab Ecclesia vt baptizatus, donec sub conditione iterum abluatur. Declaratur, quia vel hæreticus, qui baptizat, errat formaliter circa essentialia ritum baptismi, vel non: si non errat, non est cur, de veritate talis baptismi dubitetur: nam certissimum de fide est hæreticum verum baptismum conferre, si essentialia adhibeat: de quo non est cur dubitetur eo quod hæreticus sit, cum in hoc non sit hæreticus, vt supponimus. Neque etiam vlla est ratio dubitandi de intentione, nisi aliquod peculiare odium, vel quidpiam simile interueniat quod contingere potest in quolibet malo ministro, etiam si hæreticus non sit: si tamen hæreticus formaliter errat circa essentialia baptismi, talis baptismus ab Ecclesia non recipitur, vt de Paulianistis, & alijs similibus tradit Concilium Nicaenum cap. 19, & Concilium Arelatense 2. cap. 16, & Augustinus contra hereses cap. 44, & de Ecclesiasticis dogmat. c. 52.

Superest igitur vt propria causa huius irregularitatis inuenerim, quod quis committit voluntarie suscipiendo baptismum ab hæretico: & hanc exceptionem admittimus in assertione proposita. Vt enim alibi latius declarauimus, peccatum, quod in ipsa actuali susceptione baptismi committitur, sub iurisdictionem Ecclesiæ cadit, & materia confessionis esse potest, ideoque etiam potuit ab Ecclesia puniri. Meritoque talis poena propter illud imposita est: nam qui non hoc modo baptismum suscipit, & fautor hæreticorum est, est de hæresi non parum suspectus. Hinc vero colligitur, quoties aliquis sine culpa à tali ministro baptismum suscipit, excusari ab irregularitate, quia irregularitas, quæ poenalis est, non habet specialem significationem, nec incurritur cessante culpa. Quando autem hoc possit fieri sine culpa, in materia de baptismo explicatum est; & omnes casus reuocantur adiunctam necessitatem.

(:)

Irregularitas hæc non fundatur in dubio de baptismo ab hæretico dato.

14. Sed in delicto susceptionis baptismi ab hæretico.

Corollari.

Syluest.
Iannac.
Hofienf.
Difformen
inter publi-
cam & fo-
lennem poen-
nitentiam

Bellarmin.

An per pu-
blicam poen-
nitentiam
fiat quia ir-
regulari.

1. Sententia.

2. Sententia
Maiol.

Refolutio.

cundo, & tertio. Nihilominus tamen Angelus ver-
bo, *Irregularitas*, numero quadragesimo nono, &
Syluester quaestio, decima septima, cum Innocen-
tio, & Hofienfe affirmant, hodie non habere lo-
cum hanc irregularitatem. Quorum fundamen-
tum esse videtur, quia licet illa iura non sint forma-
liter reuocata, vt sic dicam, tamen fundamentum
eorum sublatum est per non vsum, nimirum, so-
lennis illa poenitentia. Oportet enim distinguere in-
ter publicam, & solennem poenitentiam. Publica e-
nim dicitur omnis illa poenitentia, quae publice cor-
am omnibus fit: solennis vero dicebatur olim quae
speciali ritu fiebat in Ecclesia, vt in superiori lib. re-
tigimus, & Bellarminus latius prosequitur libro
primo de poenitentia, capite vigesimo primo, & vi-
gesimo secundo, vbi plures differentias constituit
inter solennem, & publicam poenitentiam, inter
quas vna est, quod irregularitas non per quamcum-
que poenitentiam publicam, sed per solennem, quae
semel tantum fiebat, incurrebat. Hoc posterius
constat ex Syricio Papa Epistola ad Himereum capite
decimo quarto, & habetur in capite. Illud, dist. 50. vbi
duo dicuntur, scilicet, post hanc poenitentiam
neminem esse ad ordines assumendum, & tamen poe-
nitentiae modum non esse clericis imponendum.
Vbi similia habentur ex Leone Papa, & ex Concilio
Cathaginensi, in ca. *Confirmandum*, & in c. *Alienum*.
Primum vero, quod scilicet per poenitentiam non
solennem, sed tantum publicam non incurritur ir-
regularitas, tenent Antonin. 2. part. tit. 8. cap. 6. §. 1.
Syluest. & Angelus, ideoque etiam clericis imponi
potest, vt colligitur ex capite. *Quaestum*, de Poenit. &
remissi. Neque obstat quod in capite. penult. dist. 50.
ex Concilio. Tolerano 1. capite. 2. dicitur, eum vocari
poenitentem, qui post Baptismum propter grauissi-
ma crimina publicam poenitentiam gerens, recon-
ciliandus est, quia in antiquis canonibus publica
poenitentia dicitur de solenni, quasi per antonomas-
iam, & fere semper additur aliquid quod solenni-
tatem poenitentiae indicat, vt ibi interponuntur haec
verba, *sub alio duntaxat*, vel *sub concilio*, vt alia habet
litera. Quia ergo hoc tempore solennis poenitentia
cessauit, ideo haec etiam irregularitas dicitur iam
non esse in vfu, quia licet publice poenitentiae nunc
fieri soleant, ex illis vero nunquam orta est haec ir-
regularitas.

Nihilominus Maiolus lib. 2. capite. 2. in fine, dicit
etiam nunc posse hanc irregularitatem ex solenni
poenitentia esse in vfu, quamuis facilius dispensetur
quam olim: & capite. 3. quamuis in principio dicat
per publicam poenitentiam irregularitatem non
incurri, postea vero ita hoc declarat, vt per publi-
cam etiam poenitentiam impediri ordinum sus-
ceptionem sentiat, tamen in iuribus quae citat, con-
fundit profecto publicam poenitentiam cum solen-
ni. Quapropter absolute negandum est, per publi-
cam poenitentiam impediri aliquem, ne ad ordines
promouatur, si laicus sit, vel ne ordines exerceat, si
iam sit promotus, nullo enim iure laici inueniuntur
huiusmodi irregularitas. Excipienda tamen est
specialis ratio infamiae, nam si contingat ex tali
poenitentia consurgere graui infamia, illa po-
terit esse impedimentum ad ordines, non propter
speciale ius pertinens ad hos poenitentes, sed pro-
pter alia, quae generatim infames excludunt, de
quibus infra videbimus. Ideoque valde obseruand-
um est, an poenitentia ita sit publica, vt tamen
causa maneat occulta, nam tunc regulariter vel nul-
la, vel multo minor infamia generatur, quam si cau-
sa etiam sub culpa in publicam notitiam veniat.
In quo etiam magna solet esse diuersitas, si poe-
nitentia sit voluntaria: vel si sit coacta. Voco autem
voluntariam, siue proprio arbitrio fiat, siue in foro
poenitentiae sit coniuncta, nam utroque modo non
solet creare infamiam, vel quia culpa semper late,

Fr. Suarez tom. 5.

& interdum solent viri timorati propter leuiore
etiam culpas, graues poenitentias assumere: vel cer-
te licet grauis culpa aut in specie, aut saltem in gene-
re in publicam suspensionem veniat, non cedit in in-
famiam (nisi fortasse in aliquo casu raro) quia ipsa
met emendatio per voluntariam poenitentiam tol-
lit infamiam, si aliunde non fundetur, & foueatur;
quod extrinsecum est. Coactam vero poenitentiam
voco, quae in foro contentioso imponitur, & haec
solet magnam infamiam generare, vt infra videbi-
mus.

Quantum sacramentum esse Extrema vinctio, pro
cuius indigna sumptione neque irregularitatem,
neque aliam poenam inuenio in iure latam. Quin-
tum est Matrimonium, in quo nonnulla distinctio-
ne hic opus est: contrahitur enim saepe irregularitas
per matrimonium: illa tamen non est ratione deli-
cti, nec propter indignam sumptionem, prout nunc
loquimur; sed propter defectum in significatione
sacramenti, vt postea circa bigamiam explicabimus.
Vnde per secundas nuptias mortua prima vxore;
vel per matrimonium cum vidua, etiam si honeste
& sine vlla culpa fiant, irregularitas contrahitur.
Verum est tamen saepe imponi propter nuptias illi-
citas, quales sunt secundae, viuentis prima vxore, ta-
men etiam tunc non est culpa prima & per se ratio
talis irregularitatis: Cuius signum est, quia licet cul-
pa per ignorantiam excusetur, irregularitas non im-
peditur. Maxime vero videri potest talis irregulari-
tas propter culpam imponi, quando quis post so-
lenne votum castitatis matrimonium contrahere
tentat, vt infra citato loco videbimus: tamen, si quae
culpa ibi consideratur, non tam est irreuerentia in
sacramentum matrimonij illud irritum contrahen-
do, quam iniuria quae fit priori matrimonio spiri-
tuali per votum solenne contracto, illud, quantum
in se est, irritum faciendo, iuxta illud Pauli 1. ad Ti-
moth. 5. *Habentes damnationem, quia priuam fidem ir-
ritam fecerunt*. Ac deinde non ita consideratur culpa,
quin etiam consideretur similitudo quadam du-
plicis matrimonij, licet vnum spirituale sit, & aliud
carnale, ratione quorum etiam ibi interuenit defe-
ctus quidam significationis in illa irregularitate im-
ponenda, in cuius causa, moraliter loquendo, nun-
quam potest culpa excusari, & ideo non potest ibi
satis distingui ratio culpae, vel alterius defectus. An
vero excusata culpa in aliquo casu excusetur etiam
irregularitas, dicam infra in proprio loco. Satis igitur
ex dictis explicata manet generalis regula posita
per indignam susceptionem horum sacramento-
rum non incurri irregularitatem, circa quam nec
specialem exceptionem, nec nouam difficultatem
inuenio.

De Extrema
vinctio.
De Matrimo-
nio.

Timoth.
cap. 5.

SECTIO III.

Utrum per illegitimam ordinum susceptionem ali-
qua irregularitas contrahatur.

Varij numerantur casus ab autori-
bus, in quibus si aliquis irregularis
indebito modo ordines suscipien-
do. Primus est quando quis ordines
accipit ab Episcopo, qui renunciauit
Episcopatu quoad locum & dignitatem; iuxta ca-
pit. 1. sub illo titulo. Secundus de illo, qui ordinatur
ante legitimam aetatem. Tertius de ordinato ab E-
piscopo alieno sine licentia proprii. Quartus de re-
cipiente ordines extra tempora sine dispensatione.
Quintus de ordinato non seruatis interdictis. Sex-
tus de ordinato per saltum. Sed hos supra de sus-
pensione explicauimus, & sufficienter tractauimus, vbi
tres etiam alios enumerauimus de Censuris, quos
hic ad irregularitatem applicare necesse est.

Varij casus
huius regulae
Primus.

Kkk 3

Septimus

An irregularis, qui abique dispensatione ordinatur, aliam irregularitatem incurrit. A. ibid. Maiol. Dico de his.

Septimus casus erat de illo, qui ligatus censura ordinem suscepit, quem etiam diximus non proprie irregularitatem, sed suspensionem incurrere. Hic ergo similis casus ponitur de irregulari, qui sine dispensatione ordinem suscipit, hunc enim novam irregularitatem incurrere, asseruit Archidiaconus in ca. Apostolica, distinction. 56. quem refert, & sequitur Maiolus libr. 4. capit. 33. Sed advertere oportet, duobus modis posse intelligi hunc manere irregularem, seu impeditum ad executionem ordinis sic suscepti. Primo ex vi prioris irregularitatis cum qua ordinem suscepit: & hoc manifestum est, quia illa irregularitas non fuit ablata per iniquam ordinis suspensionem, ut per se patet, alias ille commodum ex sua iniquitate reportaret. Quamvis ergo irregularitas illa non potuerit impedire valorem ordinis, & impulsionem characteris; manet tamen, & operatur quantum potest, impediendo & reliquos ordines suscipiendos, & usum susceptorum. Alio vero modo potest intelligi, præter hanc irregularitatem, incurrere novam, ita ut dispensatio in priori non sufficiat ad usum talis ordinis. Et hanc non invenio in iure laicam, quia solum loquitur de eo, qui ligatus censurâ ordinatur: irregularitas autem non est censura. Sicut supra dictum est, irregularem celebrando, aut ministrando sacramentum aliquod ex officio non incurrere novam irregularitatem, quia hæc solum lata est pro his, qui cum sint censurâ ligati, administrant: sed eodem modo loquuntur iura de suspensione eorum, qui recipiunt ordines censurâ ligati, ergo ex vi illorum iurum non incurrunt novum impedimentum. Dices, qui sic ordinatur in aliquo superiori ordine, eo ipso administrat in ordine inferiori, quia ordo superior recipi non potest, nisi cum habitu & ministerio inferioris: ergo novam irregularitatem incurreret. Respondetur primo illud non esse proprie ministrare in tali ordine, quia licet sit aliquis usus eius, magis est passivus, quam activus, quatenus ordo inferior est dispositio ad superiorem. Secundo negatur consequentia, quia etiam irregularis ministrans in ordine, quem habet, non incurrit novam irregularitatem, aut suspensionem. Unde laicus irregularis non incurrit novam irregularitatem recipiendo ordinem cum prima tonsura, ut idem auctor fatetur, quia hoc non est expressum in iure: ergo idem dicendum est de quocumque clerico irregulari suscipiente superiorem ordinem, quia etiam de illo non est talis irregularitas in iure expressa, nec continetur in illa generali regula, quod administrans ordinem ligatus censurâ, sit irregularis. Et confirmatur ex capit. Aliquam, distinct. 51. ubi irregulares sic ordinati deponi iubentur, sicut ait Innocentius Papa, deponatur, sicut ibidem dicitur, Episcopum ordinantem clericum irregularem, deponendum esse, id est, suspendendum, ex vi tamen illius legis neque irregularitatem, neque aliam penam incurrat.

Irregularis est si ordinatur, & in ordine suscipiente non incurrat novam irregularitatem. Maiolus dicitur reuocatur.

Unde ulterius infertur, licet aliquis irregularis ordinetur, & in ordine sic suscepto ministret, non incurrere novam irregularitatem. Probatur, quia ille per talem ordinationem non incurrat novam censuram suspensionis, quia hæc etiam lata non invenitur, ergo quamvis in ordine sic suscepto ministret non ministrat excommunicatus aut suspensus, sed irregularis tantum, sed propter hoc peccatum non est in iure irregularitas imposita, ut supra dictum est: ergo. Ait tamen Maiolus in eo casu, irregularitatem ex Episcopali fieri Papalem, citans Glossam in capit. Lactorem, de Cleric. excommunicato ministr. quæ de hac re nihil loquitur. Unde etiam ad hoc non invenio in iure fundamentum. Addi hic posset, quod per motum proprium Sixti Quinti, contra male promotos, irregularis suscipiendo ordinem, licet immediate non incurrat novam irregularitatem, incurrat novam censuram perpetuam.

A suspensionis Papa reservatam, & si ante absolutionem in suscepto ordine ministraret novam induceret irregularitatem. Sed hoc etiam reuocatum est, ut supra notavi.

Nonus casus erat de ordinato ab Episcopo excommunicato, vel suspenso, quem diximus non manere proprie irregularem: quod idem a fortiori est de ordinato ab Episcopo irregulari: quia non invenitur in iure. Diximus autem ibi, hunc ordinatum ab Episcopo censurâ ligato, non recipere ordinis executionem. Quæri ergo hic potest, an idem sit de ordinato ab Episcopo irregulari, videtur enim ex dictis oppositum sequi, quia ex iure antiquo solum ille privatur executione ordinis, qui ordinatur ab Episcopo censurâ ligato, sed ille, qui est tantum irregularis, non est censurâ ligatus, ergo qui ab illo suscipit ordines non incurrat hanc penam, vel impedimentum. Nihilominus dicendum censetur, hunc non recipere ordinis executionem, quamvis illa non sit proprie irregularitas, sed suspensio quædam, ut in similibus satis est declaratum. Ratio vero huius assertionis est, quia iura generaliter disponunt, ut qui non habet usum ordinis, non possit illum conferre, nec limitantur ad unum, vel alium modum carentiæ: ideoque illa ratione utuntur, quod nemo dat quod non habet: sed Episcopus irregularis non habet usum ordinum, seu consecrationis suæ, ergo qui ab illo ordinatur, non recipit ordinis executionem. Quod procedit etiam si abique culpa ordinetur, quia hoc impedimentum, non tam manat ex culpa ordinati, quam ex defectu ordinantis, ut in similibus dictum est.

Decimus casus ponitur, si quis furtive ordines suscipiat. Potest autem dici ordines furtive suscipere etiam ille, qui furtivo titulo, vel sine veris dimissoriis literis ordinatur. Sed de his egimus etiam citato loco, & diximus incurrere suspensionem, non propriam irregularitatem. Hic ergo dicitur furarius ordinem, qui sine conscientia & voluntate Episcopi ordinantis, non admissus, neque vocatus sese ingerit cum alijs ordinandis, vel certe qui usurpato nomine alterius personæ examinatur, & approbatur ad ordines, illius locum occupat: vel è converso qui sub nomine suo facit alium examinare & approbare, & postea ipse proprio nomine vocatus, ad ordines accedit. In his

D enim casibus propriissime dicitur aliquis furtive ordines suscipere, & sic suscipiens, irregularis fieri dicitur ex capit. 1. & ultimo, de eo qui furtive ordinem suscipit. ubi Glossa, & omnes hoc modo exponunt furtivam ordinationem. In capit. autem illorum expresse dicitur, eum qui furtive Diaconatum accepit, non posse ad Sacerdotium ascendere abique dispensatione: ergo contraxit aliquod impedimentum canonicum, quod non est nisi irregularitas, cum directe remoueat ab ordinis susceptione. In capit. autem ultimo, solum dicitur, sic ordinatos de iurisdictione in susceptis ordinibus ministrare non posse, quæ verba magis videntur indicare suspensionem. Veruntamen coniungenda est hæc pena cum ea, quæ in priori capite ponitur, ut intelligatur uterque effectus ex irregularitate provenire. Considerari etiam potest in casu illius ultimi capituli duo delicta fuisse commissa: unum fuit furtive ordines suscipere: aliud duos ordines sacros eodem die accipere. Propter primum ergo incurritur irregularitas: propter secundum vero propria suspensio, & ideo fortasse illis verbis usus est Pontifex, quæ utrique penæ possent accommodari, nam sine dubio penæ sunt distinctæ, & diversis indigent dispensationibus, seu vna, quæ in utramque causam distincte propositam cadat. Dispensatio autem huius irregularitatis in eisdem iuribus committitur Episcopo cum duplici conditione. Prima est, ut denunciatum non fuerit ab Episcopo, vel Archidiacono, vel alio ministro, sub excommunicationis interminatione ipso facto

facto incurrere; ne quis se furtive ingerat: nam in eo casu, qui contempta excommunicatione furtive suscipit ordines, non potest ab Episcopo dispensari, nisi sub aliqua conditione, quæ est, ut religionem ingrediatur, & condignam penitentiam agat, ubi aliquo tempore laudabiliter viuat. Nunc autem iuxta communem vsum semper Episcopi consueverunt illam admonitionem sub excommunicationis poena proferre, prout etiam in Pontificali continetur: & ideo iam prima conditio locum non habet, sed pro generali regula statui potest, hanc irregularitatem Papæ esse reservatam, nisi is qui illam incurrit religiosus fiat.

Vndecimus casus addi solet de illo, qui iterum suscipit ordinem, quem semel suscipit ex illo principio quod per iterationem sacramenta interabilis fit irregularis, qui illud recipit. Quod tenuit diuus Antoninus 3. parte, titulo 28. cap. 6. §. 3. quem secutus est Nauarrus in Summa, cap. 27. numero 247. & libro 1. Consiliorum, titulo de Sacramentis non iterandis, consil. 1. Et Maiolus libro 3. de Irregularitate cap. 15. qui alios refert. Solet autem hæc irregularitas colligi primo ex cap. 1. distinctione 68. ubi dicitur, *Sicut semel baptizatus iterum baptizari non debet, ita nec semel consecratus post iterum consecrari*: ibi tamen de irregularitate nihil dicitur. Citatur etiam textus in cap. *Saluberrimum*, §. questione 7. Sed ibi non agitur de clericis reordinatis, sed de clericis, qui ab hæresi reuertuntur, de quibus dicitur admitti posse in ordine iam suscepto; non tamen esse vltierius promouendos. Additurque hæc limitatio, & conditio, *Sitamen iterata tinctione non fuerint maculati*, ex qua conditione potius colligi posset generalis regula contraria, eos, qui iterata tinctione non fuerint maculati, etiam si iterata vñctione, seu consecratione maculati fuerint, admitti debere in susceptis ordinibus; quia in eo textu illa exceptio firmat regulam in contrarium: atque ita fit, eos ex illo capite non fieri irregulares; nam quod dicitur ibi, *Ad superiores ordines ascendere non permittuntur*; non est propter iterationem ordinis, sed propter hæresim, seu propter ordinationem ab hæreticis susceptam. Sed vrgentur tandem hæc iura ex paritate rationis: nam æque prohibita est ordinis iteratio, ac Baptismi, ut præter dicta iura constat ex Augustino libr. 2. contra Epistolam Parmeniani cap. 13. & ex Diuo Thoma 3. part. quæst. 63. & 4. contra gentes, cap. 59. Veruntamen (vt sæpe dixi) hæc argumentandi ratio insufficiens est ad irregularitatem, iuxta cap. 1. qui, de Sententia excommunicationis, in 6. Quapropter existimo veriorem esse sententiam: quæ negat in eo casu incurrere irregularitatem. Quam tenet Scotus in 4. distinctione 7. quæstione 5. & ibi Paludanus, Gabriel, & alij, quos refert & sequitur Covarruias in Clementina, *Sifurius*, in principio, num. 8. ubi ex professo quidem loquitur de sacramento Confirmationis: tamen in fine sentit idem esse de Ordine, quam consecutionem omnes admittunt, & ideo videnda sunt, quæ de iteratione Confirmationis diximus in tertio tomo, disputatione 38. sectione 1. nam ex illis sufficienter hæc sententia confirmatur.

Duodécimo dicitur irregularis, qui existens in peccato mortali publico, & manifesto ordines suscipit. Ita affirmat Maiolus libro quinto, cap. primo, numero secundo, ubi idem dicit de iplo ordinante eum, qui est in tali statu. Idque probat ex Concilio Niceno, capite secundo, & habetur cap. primo, distinctione 48. in quo post sermonem de neophytis, & eorum irregularitate subiunguntur hæc verba: *Si vero processu temporis aliquod delictum anima circa personam reperitur huiusmodi, & à duobus, vel tribus testibus arguatur à clero talis abstineat, vel si Gratianus legit cesser à clero, ubi Glossa exponit, id est, non ordinabitur.* Quæ verba irregularitatem indi-

cant. Veruntamen, etiam si expositionem admittamus, inde non colligitur irregularitatem induci ex tali ordinatione, sed supponi ad illam, ratione peccati, de qua irregularitate qualis sit, dispensatione sequenti, sectione quinta videbimus. Deinde illa verba potius indicant depositionem vel suspensionem non iure illatam, sed per hominem imponendam; ut eadem Glossa melius exponitur ex capite vltimæ distinctione 24. Et patet: nam ideo requiritur probatio per testes, quia per iudicem ponenda est poena; non est ergo irregularitas. Et idem clarius est de ordinatione, de quo solum dicitur, *periculabitur de statu sui cleri*. Apertior autem est alia translatio eiusdem Concilij ex Arabico, quæ in cap. 3. sic habet: *Quod si Episcopus aliquem cito ordinaverit, in quo aliquod peccatum grauius postea reperitur, & duo, aut tres testimonium dicant, vterque deponendus est, & ordinatus, & ordinator.*

Decimo tertio dicitur irregularis, qui ordinatur ab Episcopo non baptizato, vel non Sacerdote, vel in vniuersum non consecrato Episcopo. Ita Maiolus libro quarto, capite 27. 28. & 29. Duobus autem modis potest intelligi sic ordinatum manere irregularem vno modo quantum ad vsum ordinis hæc suscepti. Et hoc vel supponit falsum, vel repugnantiam inuoluit: nam, si supponat illum mansisse ordinatum, falsum est, quia Episcopus non vere consecratus non potest valide ordinare: si autem supponamus illum non recepisse talem ordinem, repugnat esse irregularem quoad vsum eius. Quia ille non manet priuatus vfu, sed negatus (vt sic dicam) neque illa est poena, sed defectus intrinsecus talis actionis. Denique in tali ordine manet ille, sicut antea erat impotens ad talem vsum, non ergo irregularis. Alio ergo modo potest intelligi hæc irregularitas respectu aliorum ordinum rite susceptorum, vel suscipiendorum; ita vt ille propter talem ordinationem, tamen si nullam, impeditus maneat, & ad vsum ordinum, si quos habebat, & ad illummet ordinem, & alios superiores rite suscipiendos. Et in hoc etiam sensu affirmat dictus author hunc manere irregularem, siue scienter siue ignoranter sic ordinatus fuerit: nullum tamen ius adducit, in quo hæc irregularitas lata sit, sed quosdam Doctores.

Nullius tamen autoritas sufficit ad probandam irregularitatem sine iure, cum ipsum ius nolit eam incurrere, nisi ubi fuerit in iure expressa. Et quidem quando interuenit probabilis ignorantia, & bona fides, improbabilis mihi apparet hæc sententia, nam talis irregularitas non potest esse poena cum tunc non interueniat culpa. Neque etiam est ob aliquam significationem: neque ob defectum ordinati, quia nullum committit; neque etiam ob defectum ordinantis; satis enim est vt nihil conferat, quia nihil habet: quod autem inhabilitet etiam personam ad aliam ordinationem sine culpa eius, præter omnem rationem, & æquitatem existit. Quin potius addo contra eundem authorem, licet sic ignoranter ordinatus, cum eadem bona fide exercuisset ordinem, quem verò putat recepisse, adhuc non fieri irregularem: nam, vt infra ostendam, irregularitas propter vsum ordinis non haberi, non incurritur sine culpa. At vero quando aliquis scienter ordinaretur à tali Episcopo, grauisimum quidem peccatum committeret, & irregularitate foras dignum; tamen quia in iure illam de facto latam non inuenio, ideo illam incurrere nego ex vi criminis, sed arbitrio Superioris aliter puniri poterit. Secus vero erit ex vi infamiae, si crimen ipsum publicum sit, iuxta generalem doctrinam de infamia infra tradendam. Secus item erit si in ordine suscepto ille scienter ministrauerit, nam tunc habet locum alia irregularitas tractanda sectione sequente. Idem iudicium est de illo, qui dubitans, an Episcopus

Angust. D Thom.

In eo casu incurrir irregularitatem, Scotus. Paludan. Gabriel.

7. ex iure de eo qui existens in peccato mortali publice ordines suscipit. Maiol. C. l. d. 48.

8. casus de ordinatio ab Episcopo non baptizato, qui non consecratus. Maiol. Reuocatur in vno sensu.

9. In alio sensu est iuris reuocatur in eo casu.

fit vere consecratus, ab illo recipit ordines: grauitur enim in hoc peccat, quia exponit se morali periculo nihil recipiendi: quod autem propterea irregularis maneat, proprie loquendo, non video quo iure statutum sit. Quamquam dum permanet in tali dubio, impeditur maneat, ne possit licite ordinem sic receptum exercere, quia alias semper operaretur eodem periculo. Et ideo in ca. *Presbyteris*, dist. 68. dicitur, sic ordinatos, iterum ordinandos esse (scilicet sub conditione) ratione dubij, quod aliter vinci non potest: atque hoc modo, & non aliter esse admittendos ad tale ministerium: id tamen non est propter speciale irregularitatis impedimentum, sed quia intrinsece malum est cum simili dubio operari.

Decimo quarto dicitur manere irregularis, seu suspensus clericus, qui ab Episcopo omnino illiterato ordinatur. Ita Maiolus dicto libro quarto, c. 31. Quod dupliciter probat, quia illiteratus facile potest errare in his que sunt de substantia & valore ordinationis: ergo ordinatus non est certus de sua ordinatione: ergo manet suspensus ab eius vfu. Secundo, quia Episcopus illiteratus est suspensus ab executione sui ordinis: ergo qui ab illo ordinatur, manet etiam suspensus, iuxta regulam superius positam. Sed hæ rationes non faciunt hanc sententiam moraliter probabilem. Nam prima, etiam si admittatur non probat irregularitatem, sed quoddam aliud impedimenti genus, de quo iam dictum est. Deinde hoc etiam non probat: nam quantumuis minister ordinis sit illiteratus, potest ordinato euidenter constare, an adhibuerit materiam, & formam necessariam ad valorem sacramenti, vt per se notum est. Secunda vero ratio assumit falsum, quia nulla est suspensio ipso facto incurrenda propter solam illiteraturam, vt constat ex ca. vlt. de Aetate & qualitate, vbi papa de quodam Episcopo adeo illiterato, vt Grammaticam nesciret, non dicitur, eum suspensum declarari: sed à Pontificali officio executione duximus amouendum. Vbi expostores dicunt, Episcopum sic ignorantem esse secundum ius deponendum, non vero esse ipso iure depositum. Nec fuit expediens talem censuram imponi ipso iure, quia incertum valde est, quæ ignorantia sit sufficiens causa ad talem depositionem: & ideo donec à iudice declaretur talis causa, & imponatur poena, non incurritur. Quod maxime procedit iuxta nouum ius Concilij Constantiensis in ordine ad præsentem irregularitatem. Nam etiam si illiteratus esset ipso iure suspensus, nunc non teneretur quis illum vitare, donec nominatim declaratus sit.

Decimo quinto dicitur esse irregularis, qui ordinatur ab Episcopo idiomatis diuersi, vt Græcus à Latino, vel Latinus à Græco; Ita Maiolus dicto lib. 4. capit. 32. ex capit. Cum secundum, & capit. Ex parte, de Temporibus ordinat. Sed in priori prohibetur quidem similis ordinationis modus, nulla tamen poena adhibetur. Verba enim Pontificis sunt, *Nolumus de cetero commissiones, & consuetudines rituum in ordinibus obseruari.* Cum ergo ibi nulla poena feratur, nulla irregularitas, vt suspensio incurritur ex vi talis ordinationis, etiam si cum peccato fiat transgrediendo legem illam. In quo vltius considero, ibi non prohiberi commissionem propter diuersum idioma, sed propter diuersos ritus Græcorum, & Latinorum, vt ibi expresse aduertit Abbas. Alius autem textus immerito citatur, quia non loquitur de hac materia: & per argumentum à simili posset in contrarium adduci. Nam ibi solum dicitur, monachum, qui ex vno ordine ad alium transiit, & ibi ordinatur, posse licite susceptum ordinem exercere, si aliud canonicum impedimentum ei non obstat, quia nimirum propter illam ordinationem nulla suspensio iure lata est: simili ergo modo in præsentibus concludimus. Luvit denique cap. Quoniam, de Officiis ordinat. vbi præcipitur, vt in eis Episcopatibus,

vbi sunt propuli diuersarum linguarum, habentes sub vna fide diuersos ritus & mores, constituantur Vicarij, qui singulis populis ministrent diuina officia, & sacramenta, iuxta vniuersumque ritum & non fiat permixtio, & contra violenter illam legem ponitur excommunicatio ipso facto; & si non resipuerim, dicuntur deponendi; nulla tamen irregularitas, vel depositio ipso iure imponitur: adeoque nulla incurritur in eo casu ex omnium sententia: idem ergo est in præfenti casu.

Decimo sexto dicitur irregularis, qui à duobus Episcopis simul ordinatur, vno proferente formam & alio ministrante materiam. Ita Maiolus super ca. 30. Sed impropiissime hæc inter irregularitates numeratur, quia vel illa diuisio ministerij fit in his quæ pertinent ad substantiam sacramenti, & tunc ordinatio nulla est, ideoque qui sic ordinatus est, non potest dici irregularis ad vsum ordinis sic recepti, vti simili supra probatum est, quia reuera nullum ordinem accepit. Et ita intelligi potest cap. Quorundam, distinctione 22. vbi de quibusdam sic ordinatis dicitur, gradum Sacerdotij, vel Leuitici ordinis, quem peruersè adepti sunt, amittant, vbi videtur ordinatio fuisse nulla, quia Episcopus cum quodam Presbytero ita ministerium diuiserat, vt Episcopus manus imponeret, Presbyter autem formam proferret: hoc enim ibi significari videtur cum dicitur, *benedictionem deesse.* Hoc autem est contra substantiam ordinationis, quia necesse est vt forma ab ipso ordinatore proferatur etiam in minoribus ordinibus; & in maioribus simul necessarium est, vt idem ordinatore per se ipsum substantialem materiam applicaret, iuxta cap. Subdiaconus, distinctione 23. in ordinibus autem minoribus non est semper necessarium, vt Episcopus per se immediate tradat materiam vt de Acholis significatur in cap. Acholis, distinctione 23. & facit D. Thomas in 4. distinct. 17. qu. 1. art. 1. ad secundum. Sed de hoc alibi latius, nam ad præsens satis est, quando diuisio fecum affert substantialem defectum, non inducere irregularitatem, sed nullitatem. Vnde quod dicitur in dicto capitulo, Quorundam, clericos illos debere omittere quod adepti sunt, consequenter exponendum erit, id est declarari, non habere id, quod adipisci tentarunt, vt ibi Glossa significauit. Nec ex tali ordinatione alia incurritur irregularitas ad vsum aliorum ordinum, si qui erant prius legitime recepti, vt ex prædicto textu aperte colligitur, nam in eo solum dicitur vt amittant quod peruersè receperunt. Neque etiam incurritur irregularitas impediens receptionem illius ordinis non rite suscepti, vel superioris, vt ex eodem textu eadem proportionem colligi potest: & quia in nullo alio iure talis irregularitas expressa est.

Vel diuisio illius ministerij est tantum quoad accidentalem solennitatem, & tunc si Episcopus omnia, quæ sunt de substantia ordinis, rite periciat, ordinatio valida erit etiam si alteri committat solennitatem aliquam accidentalem. Quo sensu intelligit Turrecremata cum alijs dict. ca. Quorundam. Et Turc. Ca. indicauit etiam Caietanus 3. parte, questionibus articulo sexto, quamuis priorem etiam interpretationem non reiciat. Et in eo casu nulla est etiam irregularitas imposita sic ordinato, vel ad vsum ordinis sic suscepti, vel ad superiores recipiendos: quia nullo alio iure inuenitur, neque in dicto capitulo, Quorundam, fertur, nam ibi non ius statuitur, sed solum refertur sententia lata in quodam particulari facto contra quosdam male promotos: neque illa fuit irregularitas, sed depositionis poena: quod patet ex Concilio Hispalensi secundo, capitulo quinto, ex quo textus ille sumptus est, quod sic habet: *Hi non consecrationis titulum, sed ignominie potestatem per ceperunt.* Quæ verba priorem sensum indicant, quamuis iuxta phrasim antiquorum canonum

10
De eo qui
ordinatur
ab Episcopo
omnino illi-
terato an sit
irregularis.

11
Ordinatus
ab Episcopo
idiomatis di-
uersi, an sit
irregularis.
Maiol.
Ca. Cum se-
cundum & ca.
Ex parte, de
Temp. ord.

C. Quoniam
de Officiis ord.

num possint etiam exponi de ordinatione non substantialiter irrita, sed non conuenienter facta iuxta Ecclesiæ consuetudinem, iuxta hunc vero sensum subditur, Ne sibi licentiam talis vsurpationis faciat, decreuimus ut a gradu sacerdotatus, vel leuitici ordinis, quem per se adepti sunt, deponantur iudicio abiciantur, tales enim merito iudicati sunt remouendi, quia prauentur sunt consuetudini. Quæ omnia verba nullam continent poenam ipso iure latam, sed ferendam etiam si admittamus cadere super ordinationem substantialiter validam: ergo nullam habemus fundamentum ad asserendum in eo casu incurriri irregularitatem. Solum est aduertendum, quoties contigerit aliquem ordinari sine aliqua caremonia, & solennitate accidentali, iuxta ritum Ecclesiæ necessaria, ut esset verbi gratia, vnctio aliqua, vel manus impositio accidentalis tunc non debere, neque posse licite ordinatum uti ordine suscepto, donec defectus ille suppleatur, argumeto textus in cap. vii. de sacra Vnctione, in principio, & in c. i. & ultimo, de sacramentis non iterandis. Id autem non est propter irregularitatem, vel aliquam poenam ipso iure impositam, hæc enim nulla est, licet arbitrio iudicis sit imponenda iuxta Glossam in capitulo. Quod si quis, super eo, verb. Diuidatur, de Elect. Sed prouenit ex eo quod ille non censetur integre, & sufficienter ordinatus iuxta Ecclesiæ ritum, & ideo donec in ipso compleatur, ut non debet ordine suscepto, sicut baptizatus sine solennitate non est confirmandus, donec solennis ritus baptismi circa illum perficiatur. Potest autem in eo casu secrete suppleri defectus ille per Episcopum absque alia dispensatione, & tunc poterit libere uti ordine suscepto, & ad altiores ascendere, nisi per aliquam hominis sententiam impediatur.

Vltimo loco hic dici posset de illo, qui nondum suscepto Confirmationis sacramento ordinatus est, an inde contrahat aliquod impedimentum. Sed quia res est facilis, breuiter dicendum est, in eo casu recipi characterem ordinis, & vsum eius, absque nouo impedimento ascendendi ad superiores ordines. Primum certissimum est, quia character Confirmationis, sicut non est necessarius ad valorem aliorum sacramentorum, ita neque ad valorem ordinis. Secundum etiam patet, quia nullo iure tale impedimentum latum est: nec culpa illa adeo grauis, ut tanta poena censetur digna. De qua videri possunt dicta in Tertio Tomo, Disputatione 38. sectione prima. Dixi autem non contrahere nouum impedimentum, quia ipsamet carentia Confirmationis aliqual impedimentum est, & illud semper manet donec tale sacramentum recipiatur.

SECTIO IV.

Primum, Per indignam ordinis vsurpationem incurritur irregularitas.

Ensus questionis. Dupliciter administrantur sacramenta, primo à ministro, cui per se & ex officio hoc conuenit, qui ad illud munus per se consecratus est: secundo propter necessitatem à quocunque ministrante, quod peculiare est in baptismo, & extenditur ad matrimonium, quatenus ab ipsismet contrahentibus efficitur. Hic ergo non est sermo de posteriori modo, suppono enim ex tali ministerio, etiam si indigne, aut contra Ecclesiasticam prohibitionem fiat, non incurriri irregularitatem, quia non inuenitur in iure expressa: agimus ergo de priori modo, qui semper pertinet ad ministerium alicuius ordinis. Quia vero ministerium ordinum, & sacramentorum collationem, & plura alia officia Ecclesiastica comprehendit, ideo generaliter de to-

to vsu actiuo seu ministerio ordinum dicendum est. Dupliciter autem peccari potest in hoc ministerio, scilicet vsurpando ministerium ordinis non habiti, vel male vtendo ordine habito. Hic de priori modo, de posteriori in sequenti sect. dicemus.

Regula igitur generalis sit, Irregularitatem incurrere aliquem ordinem vsurpando, id est, ministrando in ordine quem non habet. Ita colligitur ex cap. i. & 2 de Clerico non ord. minist. Duplex enim poena in eo cap. i. imponi videtur huiusmodi vsurpatori Ecclesiastici ministerij. Prior continetur in illis verbis, Abiciatur de Ecclesia: quæ videtur excommunicationem significare, non ipso iure latam, sed ferendam, nam verbum illud abiciatur, hominis ministerium requirit. Alia continetur in illis verbis, Nunquam ordinetur, quæ aperte significant irregularitatem. Aduertendum autem est, hæc irregularitatem incurrere posse, vel à clerico vel à laico, à clerico quidem, si ministrat in superiori ordine, quæ non habet, & de hoc certum est incurrere hanc irregularitatem, ita ut perpetuo promoueri non possit, ut expresse dicitur in dict. ca. 2. De ministerio autem in ordine iam suscepto dicitur ibidem, tantum manere suspensum ad tempus ad Episcopatum usque. Vnde videtur quoad hunc effectum illam non esse irregularitatem, sed suspensionem, atque adeo irregularitatem hanc in clerico non esse totalem, sed tantum quoad ordines nondum susceptos, cum illa vero coniungi temporale impedimentum suspensionis quoad ordinem iam susceptum. Imo si attendatur dictum cap. 2. non videtur imponi suspensio omnium ordinum prius susceptorum, sed tantum postremi, seu præcipui ex illis. In casu enim illius textus Diaconus sacrificandi officium vsurpauerat, propter quod prohibetur ad sacerdotium promoueri, suspenditur autem à Diaconatu. Vnde iuxta regulas superius datas de suspensione, ille non videtur mansisse suspensus à Subdiaconatu & infra, licet Abbas ibi dicat, illum manere suspensum à Diaconatu, de inferioribus vero nihil dicit.

At vero Hostiensis latius videtur loqui de ordinibus susceptis: & eodem modo loquitur Angelus verb. Irregularitas, n. 38. & Syluest. verb. Dispensatio, & significat Nauarr. numero 243. in fine, & clarius Maiol. lib. 4. ca. 13. num. 3. & alij authores simpliciter dicunt hunc manere irregularem, nulla facta distinctione de promotione ad ordines non receptos, vel de vsu receptorum. Ac denique in dict. ca. 1. absolute irregularitas fertur pro hoc delicto, talisque est respectu laici, ut statim dicam: ex ergo non similis erit respectu clerici? iuxta quam opinionem aliter exponendum est d. cap. 2. nimirum, Diaconum illum sacrificando mansisse simpliciter irregularem, & suspensionem, de qua ibi est sermo, non fuisse distinctum impedimentum ab irregularitate, sed ex vi illius ortam, ideoque non tantum esse à Diaconatu, sed etiam à reliquis inferioribus ordinibus. Solum ergo est ibi constituta differentia quoad dispensationem, quia illa irregularitas quoad effectum non ascendendi, non committitur Episcopo, sed Papæ reservata manet, ut Hostiensis, abbas, Angel. Syluest. Nauarr. & communiter omnes docent contra Glossam ibi. Quæ contrarium sentit, quia talis dispensatio non prohibetur Episcopo. Sed melius colligeret, quia ei non conceditur, ideo eam non habere. At vero dispensatio in illa irregularitate quoad alium effectum non vtendi ordinibus susceptis, conceditur Episcopo in illo textu: nominatur autem specialiter Diaconatus, non quia in aliis liceat sine dispensatione ministrare, sed ut significetur concessa potestate dispensandi in illo, concedi etiam ad dispensandum in inferioribus. Nec obstat quod illa suspensio videtur fuisse ad tempus, ut indicant verba illa biennio, vel triennio: non enim ita est, sed est illa suspensio, de se perpetua donec dispensetur.

penetur. Nec Pontifex in eo loco praescribit, ut suspensio illa tantum per biennium, vel triennium duret, sed potius indicat ut ante illud tempus non detur dispensatio; concedit autem ut postea dari possit, ad id tamen non obligat, sed arbitrio Episcopi id committit, hoc enim significant illa verba, *Pro tua maneat promissione suspensus*, id est, secundum quod tibi visum fuerit. Et iuxta hanc interpretationem consequenter dicendum est, si talis Diaconus, non obstante tali impedimento in suo ordine ministrat, non incurrere nonam irregularitatem, quia illa non est propria suspensio, sed irregularitas: irregularis autem ministrando non incurrit novam irregularitatem, ut supra visum est.

⁴ Hae opiniones probabiles sunt: mihi tamen prior *Prior exp. si.* magis probatur, tum quia tota illa interpretatio *via praefertur* 2. minus simplex, minusque vitata videtur, cum tamen ad illam opinionem tuendam videatur necessaria: tum etiam quia materia odiosa potius est leniendi, quam restringenda: per illam vero expositionem plus ampliatur poena, quam verba legis cogant. Recte ergo intelligitur illa poena quoad ordines iam susceptos de suspensione solius Diaconatus, quia in lege ita limitatur. Intelligitur etiam optime de suspensione ad tempus, ut expresse Panormitanus exposuit: & patet ex illis verbis *biennio, vel triennio*. Quod autem subiungitur *pro tua promissione*, intelligitur quoad arbitrium inter illos duos terminos, non vero quod etiam ultra triennium possit voluntate Episcopi amplius durare illa suspensio. Atque ita concluditur, irregularitatem, quam contrahit clericus ministrans in ordine superiori, quem non habet, tantum esse quoad promotionem ad ordines superiores, habere tamen adiunctam suspensionem temporalem vni tantum ordinis iam suscepti, scilicet illius qui fuerit supremus inter ordines iam receptos a clerico. Hinc vero consequenter fit, si Diaconus, verbi gratia, ministrat in Diaconatu ante ablata suspensionem, irregularem fieri denuo, quia violat propriam suspensionem.

⁵ Sed occurrit obiter dubium de clerico per saltum *Clericus per* promotum ad Diaconatum, v.g. qui ministrat in *saltum pro* subdiaconatu, quem praetermisit. Ad hoc dubium *motu qui in* respondendo, illum in primis manere irregularem *praetermissio* quoad talem ordinem suscipiendum ex dicto cap. 1. *ministrat,* Unde fit, ut etiam maneat irregularis ad ascen- *an sit re-* dendum ad superiores ordines: & consequenter *gularis.* sequitur illum esse perpetuo impeditum ab executione Diaconatus, quia irregularitas priuans subdiaconatu, priuat quantum est ex se Diaconatu, ut est manifestum in clerico in minoribus constituto ministrante sollemniter in subdiaconatu, quem non habet, ille enim irregularis manet, ne possit ascendere ad subdiaconatum, & consequenter omnino priuatur Diaconatu: ergo quando tale impedimentum inuenit Diaconatum iam receptum (quod accidentarium est) cum non possit ipsum characterem expellere, saltem impedit perpetuo vsum eius.

Obiectio. Dices, ergo maiori poena afficitur Diaconus ministrans in subdiaconatu, quem non habet, quam in sacerdotio, quia propter illud delictum perpetuo priuatur vsti Diaconatus, propter hoc vero solum ad tempus. Item propter illud excluditur a susceptione Subdiaconatus & sacerdotij, propter hoc vero tantum sacerdotio priuatur. Consequens autem videtur inconueniens, quia illud posterius grauius delictum est. Respondetur, illud non esse absurdum, quia in hac poena attendendum est ad bonum, quo immediate priuat, & hoc maius est in priuatione sacerdotij quam Subdiaconatus, licet inde consequatur aliud grauius incommodum. Adde, licet ex parte obiecti deformius sit sacrificare sine sacerdotio, quam tantum sollemniter Epistolam sine Subdiaconatu,

A tamen quando hoc posterius fit post ordinationem per saltum, & post nouum impedimentum inde contractum maiorem interuenire contumaciam, & inde posse delictum augeri, & fieri maiori poena dignum in foro Ecclesiae. Nihilominus tamen verisimile mihi est, in eo casu non incurri speciale illam poenam suspensionis à Diaconatu latam in dicto cap. 2. quia illa specialiter lata est in eum, qui ministravit in ordine superiori, quem non habet; & ideo non oportet eam extendere ad eum, qui solum ministravit in inferiori ordine praetermisso, maxime cum alio titulo priuatus maneat executione Diaconatus, ut dictum est. Quod si hoc ita est, multum minuitur illa poena, quia per se priuatur Subdiaconatu, superioribus vero tantum consequentem quadam, ideoque obtempera dispensatione ad recipiendum Subdiaconatum, & in illo recepto, consequenter manet ablatum omne impedimentum circa superiores ordines exercendos, vel recipiendos. Ut autem talis dispensatio legitima sit oportet in petitione dispensationis exprimere impedimentum illud, ut contractum per administrationem in ordine praetermisso in altera ordinatione persaltem.

Sed quid, si sacerdos simplex ministrat in Episcopali ordine, quem non habet. Confirmando, Ordinando. Respondeo, per illud ministerium incurrit irregularitatem, quia licet inter Canonistas, & Theologos sit dissensio, an Episcopatus sit ordo, necne: tamen quoad hunc effectum omnes conueniunt esse loquendum de functionibus Episcopalis consecrationis, sicut de ministerio cuiuscunque ordinis sacri, quia vel Episcopatus reuera est ordo, vel certe reputatur tanquam ordo, quatenus essentialiter includit characterem sacerdotalem, qui ex vitalis consecrationis extenditur, & quali eleuatur ad illas functiones, quae sunt propriae consecrationis Episcopalis. Unde in praedicto casu sacerdos solum manet irregularis ne in Episcopum consecrari possit; in sacerdotio vero manebit suspensus biennio, vel triennio arbitrio Episcopi: ab executione autem inferiorum ordinum non manebit impeditus iuxta d. c. 2. de Cler. non ordin. ministr. eiusque intellectu, quem sequimur.

⁶ Sed quid, si Diaconus Pontificalia vsurpet; aut subdiaconus sacerdotalia, nunquid manebit irregularis quoad promotionem ad sacerdotium, & hic ad Diaconatum? Nam hic casus in textu illo non definitur, & ex eo tantum videtur colligi, puniri hunc in eo, in quo deliquit, id est ut careat eo, quod vsurpauit, ut ibi Glossa & Doctores notarunt, ergo in rigore solum impeditur ascendere ad eum ordinem, vel consecrationem, cuius ministerium vsurpauit, non vero ad inferiorem, in quo non ministravit, quia haec priuatio sequitur ex illa: potest enim quis priuari superiori ordine, quamvis non priuetur inferiori, ut per se notum est. Sed fortasse quis dicet vsurpationem superioris ordinis esse virtutalem quandam vsurpationem ordinis intermedij, ideoque incurri irregularitatem, quae impedit ascendere ad vtrumque. Sed hoc de virtuali vsurpatione fortasse in rigore verum non est; quia licet vnus ordo alium supponat, non tamen se virtualiter includunt, praesertim in suis actionibus & ministerijs. Et praeterea, consideratio illa nimis spectulativa est, ad extendendam poenam in lege non expressam: alioqui consequenter dicendum esset, qui in quocunque ordine, quem non habet ministrat, manere irregularem simpliciter quoad omnes inferiores ordines, vel ut non recipiat quos non habet, vel ut eis non vtatur, si quos habet: cuius oppositum probabilius esse diximus. Unde ex vi illius cap. 2. videbatur dicendum in dictis casibus solum incurri irregularitatem ad non recipiendum ordinem, qui vsurpatus est: circa intermedium vero non incurri propriam

propriam irregularitatem, sed temporalem suspensionem, pro eo, scilicet tempore pro quo manet talis clericus suspensus in suo principali ordine iam suscepro. Vt v.g. Si Subdiaconus sacerdotium vsurpet, ad sacerdotium nō poterit absolute promoueri, & quia à subdiaconatu manet suspensus triennio, pro eodem tempore non poterit ad Diaconatū ascendere, quia dum quis est ab inferiori ordine suspensus, non potest ad superiorem promoueri, vt supra visum est: tamen finita illa suspensione, ex vi illius textus nō videtur hic manere impeditus quominus ad diaconatum promoueri possit. Dico autē ex vi illius textus, quia considerata dispositione c. 1. eiusdem tit. sic delinquens irregularis efficitur ad quemcumque ordinem de nouo recipiendum, quia ibi absolute dicitur, *Non ordinetur*, quod magis in sequenti puncto declarabitur.

Vltimo queri potest quid si Episcopus sit consecratus per saltum prætermisso Diaconatu, vel inferiori alio ordine, an fiat irregularis exercendo pontificalia. Dico autem prætermisso, & c. quia si sacerdotium fuisse prætermisum, nulla esset consecratio Episcopalis, & sic ministrando pontificalia sine dubio incurreretur irregularitas iuxta dicta. At in alio casu distinguendum est, aut enim confert ordinem, quem non habet, aut alium, quem habet, vel exercet quemcumque alium actum Pontificatus. In hoc posteriori casu non manet irregularis ex hoc capite, quia non potest dici ministrare in ordine quem non habet, incurrere vero aliam, quia ministrat suspensus, nisi dispensatus sit. In alio vero casu videtur incurrere irregularitatem, quia confert ordinem, quē non habet, quod maxime verum erit iuxta opinionem communem, quod talis ordinatio est nulla, quia ad conferendum quemcumque ordinem necessarium est habere illum, licet non sufficiat sine consecratione Episcopali, de qua latius in quart. distinct. 2. vbi ita sentit D. Thom. quaest. 1. Paludan. & alij, & Summistæ verb. *Ordo*, Maiolus libr. 4. capit. 1. num. 9.

Dicendum enim superest de laicis, an vsurpantes hæc ministeria clericorum, hanc etiam irregularitatem incurrant. Quod dubium tetigi in 3. Tomo, Disputat. 31. sectio. 4. in fine. Vbi improbaui opinionem negantem laicum incurrere hanc irregularitatem, & plures auctores pro hac sententia reuli, quam omnino veram esse censeo. Hic vero ulterius explicandum occurrit, qualis sit hæc irregularitas an scilicet totalis sit, ita vt nullū ordinem suscipere possit qui sic deliquit, an vero aliqua sit limitatio adhibenda. Et ratio dubitandi est, quia clericus nō incurrit totalem irregularitatem, vt dictum est, sed tantum quoad promotionem aliquorum ordinum: ergo cum eadem proportione de laico iudicandum est. Considerandumque erit, in quonam ordine laicus ministraverit: & dicendum, eum manere irregularem quoad receptionem talis ordinis, & superiorum eius, non vero quoad receptionem inferiorum, in quibus nihil deliquit. Nam si clericus quoad vsum illorum non manet irregularis, cur debet manere laicus ad eorum receptionem? Nihilominus dicendum est, laicum vsurpantem quodcumq; ministerium sacrorum ordinum, excludi omnino à clericatu, ita vt nullum, vel minimum ordinem recipere possit. Hæc est communis sententia auctorum, quos supra reuli: & colligitur ex dict. ca. 1. dicente simpliciter, *non ordinetur*, quæ cum sit absolute negatiua locutio, vniuersali æquiualeat, nec potest à nobis limitari, nisi forte ex parte personæ, & iuxta dispositionem alterius legis, scilicet, c. 2. eiusdē tit. & iuxta communem interpretationem quæ habet, eum, qui committit hoc crimen, non posse aliquem ordinem recipere, quem non habet: vnde cum laicus nullum habeat, nullum potest recipere. Nec refert quod hæc pœna maior respectu laici esse videatur,

tum quia hoc est accidentarium, quia pœna ex se vniuersalis est: tum quia maior etiam temeritas videtur esse in laico, quod audeat sese diuinis ministeriis ingerere. Atq; hoc modo videntur intellexisse irregularitatem hæc fere omnes auctores, quamuis non ita distincte illam explicauerint.

Quæ carentia ordinis requiratur ad hanc irregularitatem incurrendam.

Am vero explicare necesse est, quid requiratur ad hanc irregularitatem incurrendam. Duo enim concurrere necesse est, primum est carere ordine: secundū est ministrare in tali ordine: & circa vtrūque aliqua notanda sunt. Circa primum contingere potest vt ordo omnino receptus non sit etiam exterius, & tunc nulla excusatio nec ignorantia locum habet. Potest idem accidere vt ordo sit receptus, sed tamen cum substantiali defectu, & tunc posset ignorantia excusare: per se tamen sufficit ille defectus ad irregularitatem iuxta communem sententiam; quia illa ordinatio nulla fuit. Potestque confirmari ex dict. c. 2. ibi, *cum non imposuisses ei manus*, si præcise illa verba pro tali carentia iūmātur, quæ in illo ordine censetur esse substantialis, vt late Bellarm. li. 6. de Ordine cap. 9. & dicitur sequenti Tomo. Dico autem si illa verba ita intelligantur, quia satis conuenienter possunt pro tota ordinatione sacerdotali accipi, vt ex contextu constat, & Gloss. notauit & statim dicitur.

Denique contingit ordinem substantialiter esse receptum, & aliquid accidentale prætermisum esse, vñtionem scilicet aliquam vel quid simile, & tunc tria breuiter dicenda sunt. Primum illud, quod defuit, esse caute supplendum. Ita habetur in cap. 1. de sacramentis non iterandis, licet in casu illius textus dubium sit an carentia prætermissa fuerit accidentalitatis, scilicet manuum impositio: nam si ordo ille fuit subdiaconatus, vt habet vulgaris lectio, fuit accidentalitatis, si vero fuit diaconatus, vt alij legunt, & habetur in antiqua collatione 3. Decretalium, sic res est dubia, vt constat ex propria materia, sed in præfati priorem lectionem sequimur. Secundo dicendum est, nō esse vtendum ordine donec suppleatur defectus. Ita colligitur ex eo cap. licet, in eo supponatur potius quam exprimatur. Ratio vero est quia non cōfetur absolute data potestas, & executio, donec ordinatio perfecta sit. Quæres, quam graue peccatum sit. Respondetur communiter censeri mortale, & ex suo genere tale est propter rationem factam, tamen ex leuitate materiæ, si carentia prætermissa esset parui momenti, poterit excusari. Nihilominus dicendum est tertio, per hanc culpam licet grauem non incurri irregularitatem. Est communis in dicto cap. & apud Summistas verbo, *Irregularitas*, Syluest. nu. 14. Ang. n. 39. Ratio, quia nullo iure est expressa. Dices, ille sic ordinatus propter defectum ordinationis, quamuis accidentarium, est suspensus ab executione ordinis, donec defectus suppleatur: ergo sic ministrando efficitur irregularis. Respondetur negando antecedens: illa enim nō est propria suspensio, quæ fit canonicum impedimentum, sed est quedam prohibitio, quæ ex natura rei sequitur ex tali defectu: & ideo, licet peccatum aliquod sit sic ministrare, nō tamen ea de causa irregularitas, vel alia Ecclesiastica pœna incurritur.

Superest vero dubium, si contingat ordinationē substantialiter diuidi, an ministrare dimidiato ordine (vt sic dicam) sit sufficiens causa irregularitatis. Vt v.g. cum ordinatur sacerdos, imprimitur character, & datur potestas ad conficiendum corpus Christi verū per traditionem calicis, & c. cum propria forma. Ponamus ergo aliquem sic ordinari, & postea omitti manuum impositionē, in qua datur potestas

11

Belarm.

12

Quid si aliquid accidentale prætermisum sit, quæ carentia potestas prætermissa est.

1. Conclusio.

2. Conclusio.

3. Conclusio.

Sylu.

Angel.

Obiect.

Responsio.

13

An irreg. si ministrat in parte quam non habet, qui dimidiatam ordinationem accepit, absol.

An consecratus Episcopus, cuius prætermisso Diaconatu, aut alio inferiori ordine sit irregularis exercendo Pontificalia.

Conclusio.

Conclusio.

Maiol.
Quid si mi-
nistres in
parie quam
accepit.

absoluerunt; tunc dicimus ordinationem esse, quasi substantialiter diuisam, quia valida est quoad collationem prioris potestatis in Corpus Christi verum; inualida autem quoad collationem potestatis clauum. Vnde dubium est an talis clericus absoluerit, seu audiendo confessiones sacramentales, fiat irregularis. Ad quod affirmative respondendum censetur, quia ministrat in ordinem, quem non habet. Et ita tenet Maiolus lib. 4. c. 13. n. 8. Difficultas ite est, an sic ordinatus Missam celebrando fiat irregularis. Et ratio dubitandi sumitur ex capite 2. de Cler. non ord. minist. ubi irregularis esse dicitur, qui sine manuum impositione Missam celebrare ausus est. Sed iam diximus per manuum impositionem ibi significari totam ordinationem sacerdotis, illumque, de quo ibi sermo est, fuisse mere Diaconum; hic autem de quo agimus, reuera est sacerdos quoad primariam potestatem eius. & ideo illius ministerium exercendo non credo fieri irregularem, quia nullibi est expressa hæc irregularitas, & quia respectu talis ministerij ille defectus accidentarius est.

Ob quod ordinis ministerium incurratur irregularitas hæc.

14
2. Conclusio.

Circa alteram partem de ministerio necessario ad hanc irregularitatem incurrendam, in primis statuendum est. Nullum ministerium, quod aliquo modo per laicos exerceri potest, sufficere ad hanc irregularitatem incurrendam. Propter quod fundamentum diximus in 3. Tom. Disput. 31. sect. 4. laicum non fieri irregularem baptizando sine solennitate, etiam quando peccat id faciendo sine necessitate: è contrario vero laicum, vel quemlibet non sacerdotem baptizantem solenniter, etiam in articulo necessitatis, fieri irregularem, quia in priori casu non usurpat, actum ordinis, in posteriori vero usurpat, neque excusatur propter necessitatem, quia hæc esse potest baptismi, non autem solennitatis eius. Et hæc regula est communiter recepta, ut patet ex Antonino 3. p. tit. 28. cap. 1. Nauarr. in Summ. cap. 22. nu. 7. & cap. 27. num. 242. & aliis quos dicto loco retuli. Vnde etiam è conuerso alia regula generalis est: Clericum exercendo actum ordinis, quem habet, nunquam incurrit hanc irregularitatem, propter usurpationem iurisdictionis, nam hæc irregularitas solū lata est in eum, qui usurpat potestatem ordinis. Hinc sacerdos audiens confessionem, & absolvens non subditum, non incurrit irregularitatem, quia non exercet actum ordinis, quem non habet, sed usurpat iurisdictionis. Et simili ratione sacerdos simplex solenniter baptizando sine licentia Parochi, aut vngendo, &c. non fit irregularis: nec denique Episcopus ordinans sibi non subditum, vel in aliena Diocesi, sine licentia Diocesani, incurrit hanc poenam sed per aliam legem suspenditur. Necessarium ergo est actum alicuius ordinis usurpare.

15
Ap. sufficit
usurpare
actus mi-
noris ordi-
nis.
Pars neg.
Syluest.
L. Thom.
Angel.

Conclusio.

Inquiri autem potest primo, an sufficiat usurpare actus minorum ordinum. Partem enim negatiuam tenet Syluest. verb. Irregularitas, qu. 12, quod solum probat, quia D. Thom. in 4. d. 24. qu. 2. a. 3. ad 9. dicit, actum minorum ordinum posse licite fieri per laicos, quamuis illi non habeant ad hoc officium. Idem tenet Angelus numer. 38. Obstant autem huic sententiæ primo illa verba c. 1. de Cleric. non ordin. ministr. Si aliquod diuinum officium exercuerit non ordinatus: nam etiam officia minorum ordinum ad diuinum officium pertinent: Obstat secundo quod clericus excommunicatus ministrans ex officio in minoribus ordinibus, fit irregularis, ut supra dixi. Disp. 12. sect. 2. eadem autem ratio in presenti esse videtur. Propter quod dicendum censetur, quoties aliquis exercet quemcunque ordinem tamquam ordinatus in eo cum non sit, fieri irregularem, secus vero esse, quando solum exercet ministerium eo

A modo quo secundum consuetudinem solet per laicos exerceri, atque ita est dicta sententia intelligenda, ut sentit Nauarr. c. 27. num. 242. referens alios: Quando vero censetur aliquis ministrare ex officio in aliquo ordine, sumi potest ex dictis in citata Disput. 12. & in 11. sect. 3. Nam ille modus administrandi, & illa actio, quæ sufficit in clerico excommunicato ad incurrendam aliam irregularitatem, sufficit ut usurpata à laico seu non ordinato, sit sufficiens causa huius irregularitatis.

Addendum vero præterea est, necessarium esse ut talis actio cum peccato fiat, quia hac irregularitas maxime poenalis est, & ideo si culpa cessat, non incurritur. Ac propterea interueniente ignorantia probabilis non incurritur hæc irregularitas, ut docent omnes. Deinde requiritur, ut actus serio, & non ioco fiat: nam si laicus consecraret animo representandi, vel fingendi tantum exterius, non incurrit hanc irregularitatem. Ita Syluest. Angel. & Nauarr. qui allegat c. Illud, 15. q. 1. in quo solum dicitur, eum qui per iocum percutit, iniuriam non facere, quia iniuria in affectu facientis consistit. Alij citant c. Illud, ead. caus. & qu. 1. ubi solum dicitur, illa esse verba bona aut mala censenda, quæ ex nostris pendunt electione. Itaque aduertendum est, aliud esse facere hoc ministerium per iocum, aliud vero sine intentione conficiendi sacramentum, vel aliquid huiusmodi. Prior modus contingit quando tota actio exterior ludica est, & solum per modum cuiusdam representationis: & tunc verum quidem est nullam incurri irregularitatem, licet actio illa non careat graui culpa, quia cedit in iniuriam & irreuerentiam sacramenti. Ut enim recte dicit Glossa in dict. capit. Illud, per iocum non fit iniuria, nisi sit noxius res autem adeo sacras in iocum asserre, est contra reuerentiam eis debitam, & ideo omnes fatentur illud esse graue peccatum. Tamen quia illud vere non est ministrare in ordine, ideo per hoc delictum non incurritur hæc irregularitas. Addit vero Maiolus excipendum esse, nisi talis iocus fiat in derisum & contemptum talis ministerij, quia illud est grauius delictum, quod reddit operantem saltem de heresi suspectum, ac proinde irregularem. Sed grauitas delicti non satis est, nisi ostendatur ius propter illud imponens irregularitatem: de heretico vero vel suspecto de heresi infra dicemus.

Maior difficultas est quando ministerium interiori actione serio agitur: tamen sine intentione interiori faciendi verum ministerium: & de hoc casu non loquuntur tam aperte dicti autores. Nauarrus tamen dict. n. 242. excusat in foro conscientie ad irregularitatem clericum primæ tonsuræ solenniter cantantem Epistolam cum manipulo, si noluit facere tanquam subdiaconus: ergo eadem ratione idem dicendum erit in quolibet alio ministerio. Et potest confirmari, quia censura non incurritur nisi per actum perfectum, qui maxime pendet ex intentione facientis: ergo idem est in irregularitate: sed qui ministrat sine intentione non exercet perfectum actum in illo ordine, imo neque verum, quia baptizare sine intentione, non est baptizare, & sic de reliquis ministerijs: ergo qui sic operaretur, non potest dici ministrare in ordine quem non habet, ergo neque incurrit hanc irregularitatem. Confirmatur secundo exemplis de rebaptizante exterius sine intentione, qui non incurrit irregularitatem, & de persistente exterius hæresim sine animo interno, qui non incurrit excommunicationem hæreticorum.

Nihilominus sententia hæc difficilis est. Primo, quia si loquamur de illis ministerijs in quibus sacramentum non conficitur, vix potest intelligi quid operetur talis intentio non exercendi verum actum ordinis, aut operandi tanquam Diaconum vel Subdiaconum, si adest voluntas faciendi, eundem actum externum cum eodem ornatu, & solennitate, & se-

no quoad totum ritum & modum externum. Aut enim hoc sufficit ad incurrendam hanc irregularitatem, aut impossibile est illam incurrere, quia nemo sciens se non esse subdiaconum, potest intendere optari tanquam verus subdiaconus: ergo non potest aliter intendere hoc ministerium, quam volendo talem ritum externum modo explicato. Ad ministerium etiam sacramentorum applicatur eadem difficultas, quia non ordinatus non potest verum efficere sacramentum, ergo seclusa hæresi, vel crassissima ignorantia, nullus sic ministrans potest intendere verum sacramentum, quia scit sibi esse impossibile: ergo frustranea redditur talis irregularitas, neque per illam homines arcentur ab illo delicto quod lex vitare & punire intendit, nimirum ab usurpatione exteriori, ministerij alicuius ordinis. In quo est magna differentia inter hanc legem, & eam quæ punit rebaptizantem, vel hæreticum: nam hæc directe intendunt punire hæresim, vel explodere errorem, & ideo requirunt animum seu intentionem veritatis contrariam: hæc vero lex solum intendit punire sacrilegium quod committitur in usurpatione ministerij alicuius ordinis ad quam usurpationem sufficit voluntas faciendi exterius ministerij, etiam si fiat sine intentione conficiendi sacramentum, quæ moraliter impossibilis est sine errore.

Accidit præterea, quod nunquam sacramentum ministratur ex officio, quin alia actiones sacræ fiant pertinentes ad officium talis ordinis, in quibus non potest alia intentio postulari, nisi voluntas faciendi illas: ergo hoc satis erit ad incurrendam talem irregularitatem. Ut v. g. si quis baptizet sollemniter, etiam si in ritu substantiali non habeat intentionem baptizandi, usurpat tamen totum officium proprium sacerdotis, quod satis est ad incurrendam irregularitatem: nam si quis non sacerdos hoc ministerium usurpet circa puerum iam priuatim baptizatum, ex sententia omnium irregularis fiet: ergo idem erit etiam si sic baptizet cum simili sollemnitate. Idem dico de non sacerdote celebrante Missam sine intentione conficiendi sacramentum, aut offerendi verum sacrificium, nam ille nihilominus diuinum officium exercet, & benedicit ut sacerdos, & orat nomine Ecclesiæ ut publicus minister eius: hoc ergo satis est ad incurrendam irregularitatem. In sacramento etiam Confessionis, quod maxime videtur sine accidentali ritu fieri, certum est, illum qui se fingit sacerdotem, & illud iudicium usurpat, hanc irregularitatem incurrere, ut latius tractaui superiori tomo: neque effugit quipsiam irregularitatem hanc, eo quod absolutionem proferat sine intentione absolueudi, alioquin iniquissimi homines facile vitarent hanc penam, & assequerentur quidquid hoc medio intendere possent. Vnde opinor non vitare illam, etiam si confessionem quis audiat, & absolutionem non conferat, neque habeat animum proferendi illam, quia satis usurpat potestatem clauium audiendi confessionem, ut iudex in illo foro, quacumque intentione id faciat. Denique idem est in aliis sacramentis. In matrimonio vero illud est singulare, quod per ministerium circa substantialia sacramenti non potest hæc irregularitas incurriri, quia illud per se non spectat ad officium sacerdotis. Et quamuis ex decreto Concilij Tridentini necessaria sit præsentia Parochi ad validitatem matrimonij, tamen neque ad illud necessarium est quod sit sacerdos, neque ibi exercet proprie actum ordinis, sed magis iurisdictionis: & ideo licet laicus in eo actu se fingeret Parochum, non incurreret irregularitatem. At vero in accidentali sollemnitate illius sacramenti potest incurriri hæc irregularitas, scilicet, sollemniter benedicendo sponfos sine sacerdotio: & tunc profecto parum videtur referre intentio faciendi verum actum. Itaque si exterius serio usurpatur ministerium ordinis, hoc satis esse credo ad hanc irregularitatem incurrendam, quidquid sit de alia intentione, & hoc modo esse intelligendam communem sententiam.

Adde denique necessarium esse, ut qui sic operatur, sit capax irregularitatis. Vnde femina si hoc ministerium usurpet, non fit propterea irregularis, quia non est capax eius: quod supra animaduertit Maiolus n. 6. Debiisset tamen idem dicere de non baptizando ministrante, quia etiam non baptizatus non est capax irregularitatis, maxime illius: quæ ob delictum lata est, quia non baptizatus est extra forū Ecclesiæ: unde non est dubium, quin cap. 1. de Cler. non ord. minist. dicens, *Si quis baptizauerit, &c.* ad membra Ecclesiæ loquatur, nam omnis lex ad eos qui sub lege sunt, loquitur. Ex quo fit vltimo, ut etiam excusentur hi, qui per Pontificiam dispensationem aliquos actus ordinum sine ipsis ordinibus efficere possunt. Quamuis enim in aliquos actus ordinum non possit cadere hæc dispensatio, ut sunt oblatio sacrificij, absolutio à peccatis, & similes qui per se pendunt ex charactere sacerdotali, & alij qui cum eadem proportionem omnino pendunt ex consecratione Episcopali, tamen in aliis cadit hæc dispensatio, sic enim Presbyter ex dispensatione aliquando confirmat, vel dat minores ordines, vel foras etiam subdiaconatum. Quæ dispensatio facilius habet locum in actionibus, quæ non pertinent ad effectum sacramentorum, sed ad alia officia Ecclesiastica, ut sunt cantare sollemniter Epistolam, vel ministrare in altari modo proprio alicuius ordinis, sine tali ordine, aut benedicere sollemniter & Episcopali modo, & similia, quæ latius tractantur in 4. d. 25. Supposita ergo Papæ dispensatione, clarum est cessare irregularitatem, quia cessat culpa, quia illa iam non est ordinis usurpacio, sed licita administratio similium actuum.

SECTIO V.

Virum per indignam Ordinis administrationem irregularitas incurratur.

IN questione hac duas regulas generales statuere possumus. Prima est, illum clericum fieri irregularem qui exercendo ordinem, censuram violat: sic excommunicatus maiori excommunicatione, vel suspensus ab ordine, vel interdictus personaliter, irregularis efficitur ministrando in suo ordine sicut prius. Celebrans item in loco interdicto aliter quam illi concessum est, irregularis fit. Quæ omnia constant ex toto titulo de Cleric. excomm. min. & ex cap. 1. de Sent. & re iudic. in 6. & ex c. 1. & c. 1. qui, & c. 1. de Sent. excomm. in 6. Et late tractata sunt Disp. in sect. 3. & Disp. 12. sect. 2. vbi de excommunicatione maiori dictum est. Similia etiam diximus de Suspensione & interdicto: & ideo in hac irregularitate explicanda hic amplius non immorabimur. Dixi, *exercendo ordinem*, primo quidem, quia si exerceat actum eo modo, quo sine ordine exerceri potest, non fit irregularis, ut ibidem late exposui. Item, quia licet sacerdos minori excommunicatione ligatus, celebrando peccet contra illam censuram, non fit irregularis, quia non peccat formaliter exercendo ordinem quod actionem significat, sed recipiendo sacramentum, iuxta cap. vlt. de Cleric. excomm. ministr. Per receptionem autem sacramenti nunquam incurratur hæc irregularitas, sed per solam administrationem.

Secunda regula est, per ordinis administrationem, quantumvis illicitam, quæ contra censuras non fit, nunquam incurriri irregularitatem. Probat, quia nulla talis irregularitas inuenitur in iure expressa. Signum etiam est, quia Summi verba. *Irregularis*

Nauart.

Casus à Ma-
iolo allati
excluduntur
Primum.

145. Nauart. cap. 27. à nu. 241. vsque ad 245. & alij
fere autores nullam talem irregularitatem asse-
runt propter delictum in usu ordinum commis-
sum. Maiolus autem lib. 3. cap. 18. & sequentibus
videtur casus aliquos enumerare, in quibus hæc
generalis regula deficit. Primus est quando quis ex-
ercet ordinem contra præceptum sui superioris et-
iam si sit nullum & absque vlla censura, dummodo
sit notorie & publice impositum. Quod solum pro-
bat ex quibusdam Summis minoris profecto au-
toritatis: & quamvis essent maximæ, in hac materia
non esset illis adhibenda fides sine iure: nullum au-
tem assertur, nec afferri potest, quo irregularitas fe-
ratur propter talem inobedientiam, potius quan-
do prohibitio est publice imposita, quam cum fe-
crete.

Secundum.

Secundus casus est, quando talis prohibitio posi-
ta est sub poena excommunicationis ipso facto, nam
tunc irregularis fit, qui contra illam ordinem exer-
cuerit, argumento c. 1. de eo qui furt. ord. susc. & ci-
tat Speculatorem, ac Syluest. verb. Irregularitas, q. 3.
vbi non tractat de hoc casu, sed de illo, qui furtive
ordines suscipit contra præceptum superioris, de
quo etiā dictum est. loquitur: & quo sensu de illo lo-
quitur supra dictum est. Quidquid autem sit de ve-
ro intellectu illius textus, ex illo non potest efficax
argumentum sumi, quia vt saepe dictum est, in irre-
gularitatibus non potest sumi argumentum per exten-
sionem à simili. Et ideo non censeo hunc casum esse
admittendum, quia sic celebrans non fit irregula-
ris, eo quod violet per tale actum præceptum superi-
oris, vt dictum est: neq. fit irregularis in eo casu, quia
violet censuram, quia ille pro prima vice non vio-
lat censuram, sed contrahit, quod longe diuersum
est. Estque optimum simile quod supra Disp. 31. de
Suspensione, sect. 1. in fine, de eo qui facit sacrum in
loco vbi prohibitum est celebrari sub excommuni-
catione ipso facto, nam qui prima vice ibi celebrat,
non fit irregularis. Quod exemplum ibidem Mai-
olus admittit, negat vero hic similitudinem, quia ibi
non prohibetur celebratio simpliciter, sed in tali loco,
hic vero supponimus celebrationem esse omnino
prohibitam. Sed hæc differentia parum refert, quia
in dicto exemplo non ideo excluditur irregularitas,
quia prohibitio cadit in circumstantiam loci, & non
simpliciter in actum. Sed quia per primam violatio-
nem incurritur censura, & ideo non violatur, ac p-
terea per secundam celebrationem iam incurritur
irregularitas, si excommunicatio non fuit prius ab-
lata, quia iam tunc violatur censura, vt recte nota-
uit Syluest. cum Antonino verb. Irregularitas, q. 13.
ergo idem dicendum est, etiam si actus ipse celebra-
di, vel ministrandi simpliciter prohibitus sit, quod
per primam transgressionem eius non incurritur
irregularitas per secundam celebrationem, quia iam
violatur censura, & ita non est nouus casus, sed per-
tinet ad priorem regulam. Nec denique fundari po-
test hæc irregularitas in sola transgressionem cui per-
tinacia contra prohibitionem qualificata, vt sic di-
cam, & in tali materia: quia de hoc nullum potest
ostendi ius, & sine iure nullus potest cum probabi-
litate irregularitatem aliquam fingere.

Syluest.

Pertinet ad
sequimproba-
tur.
Maiol.
Speculator.

Conc. Trid.

Tertius casus est, de illo, qui commisit delictum,
propter quod suspendendus est secundum iura, li-
cet non sit ipso iure suspensus: nam hic etiam cele-
brando antequam suspendatur, si accessit simplex
præceptum superioris de non celebrando, positum
intuitu talis criminis, de quo inquiritur, irregularis
fiet. Ita Maiolus supra ex Speculatore titulo de Dis-
pensat. s. iuxta, versic. Item ordinatus à non suo Episco-
po, qui dicit hunc esse stilum Curie. Et ratio est, quia
in eo casu talis prohibitio habet vicem suspensio-
nis, & ideo illius transgressio habet eundem irregu-
laritatis effectum. Et confirmatur ex Concilio Tri-
dentino sess. 14. cap. 1. de Reformat. vbi dicitur, pro-

A hibitionem seu suspensionem prælati circa Ordinis
suspensionem, vel vsum ita seruandam esse, vt nulla
licentia, vel restitutio contra Prælati voluntatem
suffragari possit. Veruntamen hic casus aut non est
admittendus, aut sub priori regula est comprehen-
dendus. Vel enim illa prohibitio imponitur vt que-
dam censura, vel tantum vt simplex præceptum. Si
ponatur priori modo, etiam si sit extraiudicialis, &
ab homine, dum tamen valida sit, sufficit ad irregu-
laritatem contrahendam, iuxta superiorem regulam.
Si vero ponatur posteriori modo, non inuenio in
iure irregularitatem impositam propter talem trans-
gressionem, etiam concurrentibus illis circumstan-
tijs, & ideo non credo illam incurri, quia non suffi-
cit similitudo seu potius analogia, per quam dicitur
prohibitio illa habere vicem suspensionis, quia ad
irregularitatem plus est necessarium, vt saepe dictum
est. Quin potius quia in eo casu supponitur causa in
eo statu existere, in quo nondum potest pena legis
imponi, quia nondum delictum probatum est, con-
iectura fit, illam prohibitionem non obligare cum
tanto rigore, ac obligaret poena suspensionis, si iam
esset imposita, & consequenter propter illius trans-
gressionem non incurri irregularitatem.

Quartus casus est de sacerdote sacrum faciente
sine altari consecrato ab Episcopo, sed propria
re & auctoritate erecto, vel consilio ex cap. Nullus
Presbyter, 2. & de Consecratione, dist. 1. vbi cle-
ricus in hoc delinquens degradari præcipitur, nam
ex illo verbo colligitur tale delictum inducere de-
positionem, & eicere iam promotos, & consequen-
ter inducere irregularitatem. Fauet etiam Glossa in
c. Nullus Presbyter, 2. qui parat enim illum, qui ingit
altare consecratum, quod non est, cum eo quis in-
git sacerdotem, si in vtroque casu sacrificet: ergo,
sicut in posteriori casu incurritur irregularitas, ita &
in presenti. Atque ita sentit Maiolus lib. 3. cap. 13. r.
2. ex quadam regula, quam posuerat lib. 1. cap. 3. n. 9.
quod omnia crimina, quæ inducunt depositionem,
secum etiam afferunt irregularitatem. Que quidem
regula intellecta de depositione ipso iure lata, est
probabilis, non tamen de depositione solummodo
ferenda, vt in superioribus ostensum est, nam potius
hoc repugnat irregularitati, quæ non ab homine,
sed à iure fertur. In prædicto autem casu non im-
ponitur depositio ipso iure, sed ab homine ferenda. Na
in priori textu solum sunt verba comminatoria,
Qui si participes volueris de carere off. sacerdotis. Et ibi
non agitur de sacerdote consecrante sine altari co-
secrato; sed de illo, qui Missam dicere præsumit in
loco ab Episcopo non sacro, seu non approbato:
pro quo delicto sine dubio irregularitas non in-
curritur: nullo enim iure habetur, sed arbitrio Præ-
lati aliqua suspensio propter hoc delictum imponi
poterit, quantum ex illo textu colligitur. In altero
vero c. verba sunt, Quod si feceris, si clericus est, degrada-
tur: si vero laicus, anathematizetur: quæ verba aperte
significant sententiam ferendam, non latam. Et præ-
terea expendo poenam illam non ferri pro crimine
sacrificandi sine altari consecrato per Episcopum,
nam crimen illud laicis & clericis dicitur esse com-
mune, & vtriusque poena accommodata imponitur: at
vero laicus non potest sacrificare in altari: neque enim
ibi agitur de laico fingente se sacerdotem ad hoc
ministerium fidei usurpandum, sed agitur de du-
plici alio delicto. Vnum est erigendi in Ecclesia con-
secrata altare non sanctificatum à proprio Episcopo
vel de licentia eius. Aliud est fingere dedicationem,
vbi non est: quod iuxta contextum videtur etiam
referri ad altare, tamen à Glossa latius intelligitur
de quacunque re, quæ tanquam sacra fingitur, cum
non sit, vt si quis reliquias publice proponat tanquā
dedicatas, cum non sint. Dicere autem, sacerdotem
in aliquo horum delinquentem fieri irregularem,
improbabile profecto est, cum nullo iure sit cau-
tum.

tum: ergo quamvis sacerdos sacrificet in altari non consecrato, non propterea fit irregularis, cum de hoc delicto nulla ibi specialis mentio fiat, neque alibi quoad hunc effectum.

⁶ Quintus casus additur ab eodem auctore, de sacerdote, qui hominem excommunicatum nominatim scienter admittit ad Ecclesiasticam sepulturam, nam illum dicit manere irregularem, ex Clem. 1. de Sepulturis. Ibi tamen huiusmodi sacerdos excommunicatur, de irregularitate vero nulla est mentio: diximus autem supra, quamvis per ministerium sacrum contrahatur excommunicatio, non ideo contrahi irregularitatem per illum actum, quia per tale ministerium non violatur ipsamet excommunicatio: sed præter illud ius, non est aliud quo feratur rigor non incurritur. Quod melius censuit Speculator loco superius citato. Potius videri potest similem irregularitatem incurrit clericus, qui in vita, vel in morte fauet raptoribus, vel participando eorum rapinis, vel eorum elemosinas accipiendo, vel eis penitentiam concedendo sine debita restitutione, vel cautione, vel sepulturis eorum assensendo: hæc enim quatuor genera actionum specialiter prohibentur clericis in c. de Raptoribus in 6. Et subditur in penam transgressorum, *Ordinis sui damnatum irrevocabiliter patiuntur*. Quæ verba videntur irregularitatem indicare. Verisimilius tamen mihi est, illa verba non significare penam ipso iure, sed à iudice imponendam. Sicut etiam quod subditur, *Et Ecclesiastico beneficio caveant*, non intelligitur ipso iure, cum non addatur in lege, sed quando illo priventur.

Est ergo illa pena suspensionis perpetuæ, vel depositionis à iudice imponendæ, ut Panormita ibi advertit num. 2.

⁷ Sextus casus sumitur ex eodem Maiolo lib. 3. capit. 25. nu. 6. ubi ait irregularitatem incurrit sacerdos, qui pro persona vivente Missam defunctorum dicit, e intentione, ut mortem illi imperet. Nam in Concilio Toletano 13. cap. 7. ut citat Gratianus, vel potius Concilio 17. cap. 5. sacerdos hoc faciens à proprio deponitur gradu. Verba tamen Concilii sunt, *A proprio deponatur gradu*. Quæ verba sententiam ferendam continent, non laram, & ideo non pertinent ad irregularitatem. Et deinde additur pena exilij perpetui, & priuationis communis, ferenda etiam in eum, qui sic deliquit. Quæ extenditur ad illum, qui sacerdotem ad talia præagenda incitasse perpenditur, de quo multo certius est non manere irregularem (quidquid Maiolus dicat) quia deponendus est. Nec refert, quod delictum sit veri commune, quia lex non æqualiter illis penam imponit, nec sine causa, cum non æqualiter delictum committant. Minusque probabile est, quod ibidem dicit incurrit etiam illum, qui ministrat cum eadem intentione sacerdoti dicenti Missam illo modo, quia de ministro nihil in eo textu dicitur. Et argumentum, quod ipse sumit ex cap. 2. de Apostatis, non est efficax in materia irregularitatis, ut sepe dixi. Præsertim quia rebaptizatio, de qua in illo textu est sermo magis odiosa est in iure, unde qui in illa ministrat, cooperatur rei nefandæ (ut ibi dicitur) id eoque illa irregularitas ad ipsum extenditur, non semper, sed quando delictum est publicum: hic vero nulla talis extensio fit. Huic penæ similis est alia, quam ex dicto Concilio Toletano refert Gratianus in cap. *Quicumque*, 26. quæstione 5. ferturque, propter delictum denudandi altaria, aut lugubri ornata ea vestiendi, aut alia ornamenta Ecclesiæ aufertendi, solum propter animum sui transgressionis, aut observandi Ecclesiasticos ritus. Quam penam Maiolus etiam interpretatur esse irregularitatem. Sed reuera non est. Nam in primis, si per veram penitentiam & satisfactionem purgaverit delictum, nulla pena imponitur: si autem impenitens fuerit, loco dignitatis suæ, & honore privatur.

Fr. Suarez tom. 5.

⁸ *Aug. dicitur, ignobilitati perpetuae mancipatus*. Quæ verba & penam ab homine ferendam continent, sine depositione ab ordine, per priuationem alterius dignitatis, aut beneficii verificari possunt.

Septimo dicitur fieri irregularis clericus, qui prætermisso toto celebrandi & sacrificandi ritu, quem Ecclesia servat, corpus & sanguinem Domini conficit. Ita Maiolus libro 3. cap. 26. numer. 5. qui nullum ius affert, sed ratione utitur, quia cum tam aperte quispiam abutitur potestate sacerdotali, indignus sit illa, omnique usu eius. Citat præterea Archiepiscopus Florentinus tractat. de Censuris & irregularitate cap. 87. verb. *Tertio nota*, dicentem, sacerdotem prohibitum dicere Missam, si sine illa conficiat Corpus Domini, irregularem fieri. Veruntamen prior ratio probat quidem hoc delictum dignum esse tali pena, si iure imponatur: tamen meritum culpæ non est sufficiens ad probandam penam, nisi ostendatur iure lata, quod maxime necessarium est in irregularitate, ut sepe dixi. Cum ergo in prædicto casu non habeamus tale ius, non possumus irregularitatem novam introducere propter solam culpæ gravitatem. Dictum autem, quod ex Antonino citatur longe diuersum est: nam in eo casu dicit fieri sacerdotem irregularem, non quia conficit Corpus Christi sine Missa, sed quia prohibetur dicere Missam, conficit corpus Christi. Nam, etiam si dicatur illud conficere sine Missa, quia non servat Ecclesiasticum ritum, exercet nihilominus maxime substantiale opus Missæ, quod est consecrare, nam in eo substantia sacrificij posita est, & in eo consistit potissimus usus potestatis sacerdotalis: & ideo, qui illum exercet prohibitus, irregularis fit. Necessè est autem hoc intelligi de sacerdote prohibito per censuram, seu Ecclesiasticam suspensionem, ut supra visum est.

⁹ Octavo, Episcopus male utendo potestate ordinandi clericos, dicitur fieri irregularis, ut quando aliquem ordinat per saltum, subdiaconum, verbigratia, immediate ordinando sacerdotem. Ita Maiolus libro 4. capit. primo, numero decimo. Quod non probat ex speciali iure, sed ex duobus principijs colligit. Vnum est, eum qui facit alium irregularem, manere etiam irregularem, quod dicit esse manifestum in iure: probatque exemplis de eo qui mutilat, vel deformat alium. Aliud principium est, eum qui per saltum ordinatur, irregularem fieri, ex quibus recte concluditur, ordinatorem etiam manere irregularem. Unde generalius infert, in omnibus casibus, in quibus ordinatus manet irregularis, etiam Episcopum ordinantem irregularem fieri, cum ille deorsus in omnibus aequè procedat. Sed in primis supra à nobis dictum est, huiusmodi ordinatum per saltum non esse irregularem, sed suspensionem. Deinde etiam principium illud generale non est tam facile admittendum, illudque tanquam falsum refellit Nauarrus cap. 47. numero 207. & Co. narruias in Clem. *si furiosus*, part. tertia, in princip. numero 8. Primo quia in nullo iure continetur, & ex particularibus exemplis, & non admodum certis, non recte infertur generalis regula: maxime in negotio irregularitatis, in qua argumentum à simili non valet. Dico autem exempla non esse admodum certa, quia de illo, qui deformat sine mutilatione, incertum est, an maneat irregularis: de mutilatore autem est certum, quia mutilator est, de quo iura disponunt non formaliter, quia facit alium irregularem. Præterea, aliis exemplis ostendi potest illud principium non esse verum, nam pater generans filium illegitimum, facit illum irregularem, ipse vero non efficitur irregularis. Item, quia alium infamat, est causa irregularitatis eius, ipse tamen non fit irregularis. In prædicto ergo casu non censetur Episcopum sic ordinantem fieri irregularem, quidquid sit de irregularitate ordinati. Sicut etiam, licet

Virum per crimen heresis incurrat irregularitas.

ordinatus maneat suspensus, ex eo precise capite nō A
suspenditur Episcopus ordinans, nisi in illum speciali iure sit lata suspensio: quia non est necesse, vel ex natura rei, vel ex aliquo generali iure, quod suspensio ordinati communicetur seu deriuetur in ordinantem: & ideo Pontifices in huiusmodi decretis pœnalibus distincte contra ordinantes, & ordinatos loquuntur. Idem ergo maiori ratione de irregularitatibus sentiendum est, cum magis necessarium sit irregularitatem esse in iure expressam contra eum, qui illam incurfus est.

10
Ultimus casus
Maioli
improbatur.
C. Licet, de
Elect.

Ultimo loco hic breuiter extendenda est quedam irregularitas, quæ ferri putatur in cap. *Licet*, de Electione, ubi Cardinalis electus in Papam à minori, vel non sufficiente numero Cardinalium, id est, à paucioribus quam à duobus partibus, Si Papatum usurpare conetur, tam ipse, quam ii, qui eum receperint, excommunicationi subiaceant (ibi dicitur) & totius sacri ordinis priuatione multentur. Quæ posteriora verba irregularitatem significare videntur. Atque ita illa exponit Maiolus libro 4. de Irregularitate, cap. 1. numero 5. citans Speculatorem in capite, *Vbi periculum de Electione*, in 6. Sed in primis illud delictum potius est abusus iurisdictionis, quam ordinis. Deinde in illis verbis non inuenio sententiam ipso iure latam, nec priuationem ordinis quæ ipso facto incuratur: sed quæ ferenda sit ut verbum, *multentur*, aperte declarat, & ideo depositionem potius quam irregularitatem ibi imponi censeo. Idque expresse inuenio notatum in Panormitano ibi num. 7. ubi priorem pœnam excommunicationis intelligit esse ipso iure latam, & merito, ut suo loco tractauimus: posteriore autem esse depositionem ab ordine à iudice ferendam: nulla ergo ibi fertur irregularitas. Neque præter enumeratas inuenio aliquam aliam, quæ ad hoc genus delicti circa usum ordinum pertineat.

Abb.

DISPUTATIO XIII.

De Irregularitatibus, quæ ex alijs delictis, vel eorum infamia contrahi possunt.

IN disputatione hac non dicam de homicidio, tum quia materiam habet ampliorem: tum etiam quia in ea non sola ratio delicti, sed etiam specialis significatio consideratur. Ex alijs vero delictis duo in specie consideranda occurrunt, scilicet, heresis, sub qua comprehendo etiam schisma & omnem apostasiam à fide, vel ab ecclesiastica vnione; & simonia: Deinde vero generatim dicemus de alijs criminibus, siue occultis siue publicis. Et quoniam infamia ex criminibus generatur, aut veris, aut existimatis, ideo in fine disputationis irregularitatem, quæ ex huiusmodi infamia, incurri potest, declarabimus.

(?)

Mittimus varias diuisiones seu acceptiones hæreticorum, quas iuris periti tradere solent, dicentes quosdam vocari hæreticos, quia male sentiunt circa doctrinam fidei, alios quia de illa dubitant, iuxta illud, *dubius in fide infidelis est*, c. 1. de Hæret. Alios, quia primatum Romanæ Sedis auferre moluntur, iuxta c. 1. dist. 22. Solet etiam hæreticus vocari simoniacus, quia vendendo, & emendo res sacras, male de illis sentire videtur, iuxta c. *Quodquid* 1. qu. 1. Imo & excommunicatus, præsertim si longo tempore, excommunicationem contemnat, hæreticus aliquando appellatur, ex c. 2. 4. q. 1. Verumtamen, licet ad intelligenda iura possit hæc declaratio propriè vocabulorum deferuire, tamen in præfenti proprie & formaliter de hæreticis agimus: suntque illi, qui post baptismum susceptum, à fide Romanæ Ecclesiæ pertinaciter recesserunt. Quod autem hoc sit in vno, vel altero articulo, vel etiam quod sit doctrinam contrariam asserendo, vel de veritate ac certitudine catholice fidei dubitando, solum pertinet ad materiam distinctionem heresis. Cætera autem vitia, quæ non ad intellectum, sed ad prauos mores & actiones pertinent, quamuis possint hominem redde suspectum de heresi (de quo infra dicemus) non tamen verum hæreticum constituunt: quia, licet ea vitia committens, præfate erret, non est necesse ut iudicium falsum habeat circa dogmata fidei. Dixi autem requiri, ut homo sit baptizatus, quia licet fortasse ante baptismum possit aliquis esse hæreticus, ut catechumenus, qui prius rectam fidem de omnibus articulis concepit, & postea pertinaciter ab aliquo dissentit: quod vitium tam quoad moralem malitiam, quam quoad intellectualem errorem fortasse eiusdem rationis est cum heresi hominis baptizati; tamen in præfenti illum non vocamus hæreticum, sed simpliciter infidelem, tum quia solum de illis hæreticis agimus, qui iurisdictioni Ecclesiæ subduntur: tum etiam quia iam dictum est, neminem esse capax propriæ irregularitatis, præterquam illius, quæ contrahitur ratione delicti, nisi post baptismum.

His ergo suppositis communis sententia est: propter crimen heresis irregularitatem incurri, ita ut neque dum aliquis in heresi permanet, neque post illius detestationem, veramque penitentiam, & absolutionem, possit ordinari absque dispensatione qui semel in heresim lapsus est. Ita tenet Maiolus libro 5. ca. 46. & Franciscus Penna in Directorio Inquisitorum 3. p. comm. 162. ad q. 113. itantes Anton. tract. de Censuris, & Speculatorem, & idem sequuntur Syluest. verb. *Irregularitas*, q. 5. & alij Summiste. Expendere autem oportet iura, ex quibus hæc irregularitas elicitur: Primum est, c. *Saluberrimum*, 1. qu. 7. ubi clerici reuertentes ab heresi, recipiuntur quidem in ordine, quem habebant, non tamen ulterius promoueri permittuntur. Quod confirmatur ex 7. Synodo in cap. *Conuenientibus*, eadem caus. & quæst. & ex cap. *Nos consuetudinem*, distinct. 12. In his autem locis nulla mentio laicorum fit, neque etiam suspensionis, seu priuationis executionis ordinis iam suscepti. Nihilominus tamen citati auctores docent, laicum nullo modo posse post heresim ad clericatum promoueri. Et ratio esse videtur, quia hæc promotio non prohibetur clericis semel lapsis in heresim, quia clerici sunt, sed simpliciter prohibetur ratione talis criminis, & ideo comprehenditur etiam laicos. Quod colligi potest ex cap. 2. §. *Hæretici*, de Hæreticis in 6. Item de ipsis clericis addunt citati auctores, non posse in ordinibus prius susceptis mini-